au arkkitehtiuutiset

4 • 2015

Vastuullisen rakentamisen edelläkävijä.

SKAALA®

IKKUNAT | OVET | TERASSIT | PARVEKKEET

Member of CLEANTECH FINLAND

PARVEKELASITUSTEN AMMATTILAINEN.

Tutustu referensseihimme osoitteessa skaala.com.

skaala.com

Rakennetaan Suomi hyväksi

Kun tämä lehti ilmestyy, on kulunut yli viikko eduskuntavaaleista. Tulevan hallituksen tärkeimpiä haasteita on Suomen kilpailukyky. SAFAlla on ratkaisu: rakennetaan Suomi hyväksi.

Hyvä tarkoittaa ympäristöä, joka on kestävä, toimiva, viihtyisä ja kilpailukykyinen sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Tulevaisuudessa kaupungit, seudut ja maat joutuvat kilpailemaan työvoimasta. Hyvä ympäristö on tehokas kilpailukeino, ja se voi syntyä ainoastaan panostamalla suunnitteluun.

SAFAn verkkosivuilla esitetään liiton evästykset tulevalle hallitukselle. Niissä kuvataan keinot parempaan kilpailukykyyn: 1) hyvä ohjaus ja suunnittelu sekä tietomallintamisen (BIM) laajamittainen käyttöönotto, 2) julkiset hankinnat, joissa etusijalla on suunnittelun laatu, 3) rakennuksen elinkaarikustannusten ja kiertotalouden huomioiminen sekä 4) sen varmistaminen, että rakennusalalla saavat toimia vain pätevät toimijat.

Tehokkain tapa vaikuttaa rakentamiseen on suunnittelu. Kansallisvarallisuudesta 70 prosenttia muodostuu rakennetusta ympäristöstä. Talonrakentaminen vastaa 42 prosenttia energiankulutuksesta ja 38 prosenttia päästöistä. Sen volyymi on noin 22,4 miljardia euroa vuodessa. Rakentaminen muodostaa 20 prosenttia bruttokansantuotteesta. Nämä ovat suuria lukuja. Kun niihin vaikutetaan, vaikutukset tuntuvat kansallisesti. Siksi me arkkitehdit olemme paljon vartijana.

Britannian hallitus julkaisi vuonna 2011 BIM-strategiansa, joka tavoittelee rakentamisen pääomakustannusten ja hiilidioksidipäästöjen pienentämistä 20 prosentilla vuoteen 2016 mennessä. Tämä ei tapahdu tinkimällä vaan panostamalla suunnitteluun – etenkin BIM-pohjaiseen suunnitteluun ja prosesseihin. Ensimmäisen välietapin arvio osoitti, että tavoitteet eivät ole utopiaa. Kustannuksissa häämöttää jopa 30 prosentin raja, mikä on mahdollista nimenomaan entistä paremmalla suunnittelulla ja tietotekniikan hyödyntämisellä.

Vastaava saavutus Suomessa olisi 4,5 miljardin euron luokkaa. Se vastaa suuruudeltaan vaalien alla julkaistuja säästötavoitteita. Hyvällä suunnittelulla, ohjauksella ja yhteisellä kehittämisellä voidaan siis myötävaikuttaa siihen, että rakentaminen tehostuu säästötavoitteita vastaavalla summalla.

SAFAn lisäksi muutkin rakennusalan toimijat ovat julkaisseet hallitustavoitteensa. Yksi niistä on se, että maankäytön, rakentamisen, asumisen ja liikenteen kehittäminen ja ohjaus kootaan yhteen. Meillä voi siis seuraavalla hallituskaudella olla oma rakentamisen ministeriö.

On tai ei, rakentamisesta vastaavalle ministerille luovutamme mielellämme nämä ajatukset, joilla Suomi voisi rakentua hyväksi.

Christer Finne
SAFAn varapuheenjohtaja

ARKKITEHTIPÄIVÄT JYVÄSKYLÄ 22.–23.5.

"PITKIN POIKIN"

Varmistuneet luennoitsijat ja ohjelma: safa.fi/arkkitehtipaivat. Ilmoittautuminen auki nyt.

au arkkitehtiuutiset

4 | 2015

Ilmestyy: vko 18 | 12 numeroa vuodessa
67. vuosikerta | ISSN 0044-8915
Aikakauslehtien liiton jäsen
SAFAn, MARK:n, ATL:n ja SUM:n
uutis- ja tiedotuslehti

Julkaisija:
Suomen Arkkitehtiliitto –
Finlands Arkitektförbund ry SAFA
Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki
puh. 09 584 448 | fax 09 5844 4222
au@safa.fi | *http://au.safa.fi*

Päätoimittaja:
Paula Huotelin
paula.huotelin@safa.fi
puh. 09 5844 4224

Toimitussihteerit:
Anne Haatainen, Päivi Virtanen
au@safa.fi puh. 050 570 4180
Ulkoasu: Anne Haatainen
Avustaja: Riina Behl

Lehtitilaukset ja osoitteenmuutokset:
TILAAJAT: *julkaisut@safa.fi*
puh. 09 5844 4221
JÄSENET: *jasenasiat@safa.fi*

Ilmoitusmyynti:
Jarmo Valtonen, Media Bookers
puh. 050 60 330, 010 504 2902
Ratakuja 1 LT 1, 01300 Vantaa
jarmo.valtonen@mediabookers.fi
www.mediabookers.fi
Ilmoitusaineiston jättöajat: *http://au.safa.fi*

Paino: Vammalan Kirjapaino Oy

Ilmestymisajat:

Nro	Ilmoitusaineisto	Ilmestyy
5/2015	4.5.	27.5.
6–7/2015	1.6.	24.6.

(Toimitettava aineisto viikkoa aikaisemmin.)

Kansikuva: Monitoimitalo, Santahamina. Arkkitehtuuritoimisto Heikkinen-Komonen Oy, v. 2015. Kuva: Jussi Tiainen.

3 *PÄÄKIRJOITUS* **Rakennetaan Suomi hyväksi** Christer Finne

6 *HAASTATTELU* **Katse tulevaisuuteen** Aino Toivonen

10 *MAAILMALLA* **Vaikuttava Varsova** Tatu Ahlroos

14 *TAPAHTUMAT*
14 **Seitsemän toimiston voimalla** Jonas Malmberg
16 **Pysäköintiä muiden kustannuksella** Charlotta Nyholm

18 *ARVIOT* **Ai tällainen polkupyörä?** Tarja Nurmi

19 *SAAPUNEET* **Tasoja riittää** Lauri Jääskeläinen

22 *KOLUMNI* **Asuntosuojelua** Asko Takala

24 *KILPAILUT* **Lapin keskussairaala laajentuu luontevasti** Hennu Kjisik ja Kirsi Korhonen

31 *JÄSENILLE*
31 **Uusia asetuksia ja ohjeita maankäyttö- ja rakennuslain tueksi** Pia Selroos
32 **Voiko arkkitehti vaikuttaa?** Ella Müller

34 *OSASTOT* **Paikallista pöhinää** Päivi Virtanen

36 *OPISKELIJAPALSTA* **Erään teekkarin muistumia** Esko Rautiola

40 *ATL* **Uusi sääntely korostaa yhteistyötä** Vesa Juola

42 *MARK* **Unelma vihreästä kaupungista** Meri Mannerla-Magnusson

Katse tulevaisuuteen

Hedwig Heinsman on yksi Amsterdamissa toimivan DUS architects -toimiston kolmesta perustajajäsenestä. Nuori toimisto hankkii pelottomasti kiinnostavia projekteja ja toteuttaa niitä kunnianhimoisesti. Heinsman saapuu toukokuussa Suomeen: hän on puhujavieraana Arkkitehtipäivillä 22.–23.5. Jyväskylässä.

> PYRIMME SUUNNITTELEMAAN YKSILÖLLISIÄ TUOTTEITA, RAKENNUKSIA JA TILOJA SUURILLE IHMISJOUKOILLE – MIELELLÄÄN VIELÄ EDULLISESTI.

DUS architects -toimiston töiden kirjoon kuuluvat taideinstallaatiot, tuote- ja tapahtumasuunnittelu, arkkitehtuuri sisustuksista rakennuksiin sekä vuosia kestävät, suuret yhdyskuntasuunnitteluprojektit. Pienen mittakaavan hankkeita edustavat muun muassa littalalle vuonna 2008 suunnitellut The Local Mug -projektin Amsterdam-mukit.

Suuriin projekteihin lukeutuu puolestaan muun muassa noin 150 talon uudistushanke Nieuwegeinissa. Tarkoituksena on valmistella naapurusto tulevaisuuteen säilyttämällä rakennusten rungot mutta uudistamalla tilajakoa ja julkisivuja. Toimiston viimeisimpiä töitä ovat Schipholin lentokentän sisätilojen uudelleenjärjestely sekä 3D-tulostuksella toteutettava Canal House -projekti Amsterdamissa.

Miten DUS architects -toimisto sai alkunsa?

– Minä, **Hans Vermeulen** ja **Martine de Wit** teimme ensimmäisen yhteistyöprojektimme jo 11 vuotta sitten, kun opiskelimme Delftin teknisessä yliopistossa. Tehtävänä oli suunnitella muuntautuva ja interaktiivinen tila arkkitehtuurin tiedekunnan aulaan. Lopputuloksena syntyi polkupyörän sisärenkaista punottu, perhosen koteloa muistuttava Cocoon, joka oli tiedekunnan aulan lisäksi näytteillä myös muualla Alankomaissa ja Euroopassa.

Materiaalivalinnan taustalla oli halu löytää edullinen ja uudenlainen tapa rakentaa. Projektiin käytettiin yhteensä kolme kilometriä sisärengasta. Toteutus yhdisti vanhan punontatekniikan ja uudenlaisen rakennusmateriaalin.

Kahdeksan viikon mittaisen projektin aikana huomasimme, että yhteistyömme sujuu. Jaoimme myös monia ideologisia periaatteita. Olen iloinen siitä, että toimistomme toimii edelleen samojen periaatteiden mukaisesti kuin alkutaipaleella. Tärkeää on tekemällä suunnittelu sekä innovatiiviset materiaalivalinnat.

Miten toimisto sai nimensä?

– Toisin kuin monesti luullaan, toimiston nimi ei ole lyhennys useasta sanasta. Cocoon-projektin myötä muodostunut toimistomme tarvitsi nimen, ja hollannin sana *dus* (suomeksi 'joten, siis') tuntui sopivalta: keskustelun päätteeksi kun todetaan usein "dus" ennen kuin ryhdytään toimeen. Puhumme paljon ja mielellämme, mutta konkreettinen tekeminen on alusta lähtien ollut keskeisin työskentelytapamme.

Miten päädyitte tekemään niin monenlaisia projekteja?

– Emme niinkään odota toimeksiantoja, vaan olemme monesti olleet projektien käynnistävänä voimana. Töiden monipuolisuuskin on siis lähtöisin halustamme tutkia ja kehittää uutta sekä lukuisista kiinnostuksen kohteistamme.

Käyttäjän huomioiminen on tärkeää niin pienissä kuin suurissakin projekteissa. Myös suuret projektit koostuvat pienistä

MASATAKA NAMAZU

Hedwig Heinsman, Hans Vermeulen ja Martine de Wit.

KUKA?

- Hedwig Heinsman, syntynyt vuonna 1980.
- Valmistunut arkkitehdiksi Delftin teknisestä yliopistosta vuonna 2006.
- Opiskellut vaihto-oppilaana Suomessa Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 2002.
- Perustanut vuonna 2004 DUS architects -toimiston yhdessä Hans Vermeulenin (s. 1977) ja Martine de Witin (s. 1977) kanssa.
- Luennoi ja toimii vierailevana opettajana useissa oppilaitoksissa.
- Kiinnostunut utopistisista yhdyskuntasuunnitelmista, nykymuodista ja -muotoilusta.

yksityiskohdista. Lentokenttäterminaalin uudelleenjärjestely voi olla monimutkainen tehtävä, mutta detaljit kuitenkin loppujen lopuksi takaavat ihmisten viihtyvyyden. Suunnitteluperiaatteet ja -prosessi ovat myös samanlaiset, oli sitten kyseessä suuri tai pieni projekti.

Millainen on toimistonne tapa suunnitella?

– Mallien rakentamisella on erittäin suuri merkitys, ja tärkeä periaate on tekemällä suunnitteleminen – *design by doing*. Ennen varsinaista toteutusta rakennuksia ja tiloja beetatestataan mittakaavassa 1:1. Esimerkiksi yhdessä yössä pystytettävän pop up -installaation avulla voidaan tutkia, miten ihmiset reagoivat suunnitelmaan käytännössä, miten tilaa käytetään ja millaisia kohtaamisia se synnyttää. Testiryhmä, joka parhaimmillaan koostuu lopputuotteen tulevista käyttäjistä, kertoo mielipiteensä ja kokemuksensa. Tarkoituksenamme on tietoisesti vaikuttaa ihmisten jokapäiväiseen elämään.

Pyrimme suunnittelemaan yksilöllisiä tuotteita, rakennuksia ja tiloja suurille ihmisjoukoille – mielellään vielä edullisesti. Tulevat käyttäjät pyritään ottamaan projektiin mukaan alusta loppuun saakka, ja heidän kantaansa voidaan tuoda esille myös työpajojen ja ekskursioiden avulla. Näistä aineksista muodostuu niin sanottu DUS-metodi, joka on jopa palkittu vuonna 2006. Nyttemmin metodin osaksi on tullut myös sosiaalisen median käyttö ja sen tarjoamien mahdollisuuksien tutkiminen.

Toimistomme suunnitteluperiaatteita on listattu manifestiksi. Se on ikään kuin suunnitelman resepti, jonka ainesosia voidaan soveltaa kunkin projektin tarpeiden mukaisesti. Töiden toteutuksessa haluamme jättää käyttäjälle mahdollisuuden tulkita tilaa usealla tavalla ja kehittää uusia tapoja käyttää sitä. Yhteiskunnan muuttuessa myös kaupunkitilan ja muun julkisen tilan pitäisi pystyä muuntumaan. Uusien tilojen rakentamisen sijaan esimerkiksi nykyisille toimistotiloille voitaisiin miettiä ympärivuorokautista käyttöä.

Miten syntyi paljon julkisuutta saanut Canal House -projekti?

– Canal House on 3D-tulostuksella toteutettava rakennus Amsterdamissa. Myös tässä projektissa olimme käynnistävä voima sen sijaan, että olisimme saaneet toimeksiannon ulkopuoliselta taholta. Idea syntyi kiinnostuksesta tutkia, miten olisi mahdollista luoda mittatilaustyönä toteutettavia rakennuksia suurille ihmismassoille ympäri maailmaa. Tutkimusta tehdään testaamalla toteutusta käytännössä.

Projekti käynnistettiin rakentamalla suurikokoinen 3D-tulostin, KamerMaker. Alkuvaiheessa on tutkittu erilaisten biomateriaalien käytettävyyttä tulostuksessa. Toiveenamme on löytää riittävän edullinen ja kestävä materiaali, jotta tulevaisuudessa yksilöllinen rakennus voidaan toteuttaa nopeasti, tuottamatta runsaasti jätettä ja eliminoimalla kuljetuksen aiheuttamat ympäristöhaitat sekä kulut. Tulostamalla voidaan myös välttää standardoitujen osien ja elementtien käyttö.

KUVAT: MARIJE VAN WOERDEN

Toimisto järjesti avoimet ovet 3D-tulostuksella toteutettavan Canal House -projektin työmaalla Amsterdamissa.

> TULEVAT KÄYTTÄJÄT PYRITÄÄN OTTAMAAN PROJEKTIIN MUKAAN ALUSTA LOPPUUN SAAKKA, JA HEIDÄN KANTAANSA VOIDAAN TUODA ESILLE MYÖS TYÖPAJOJEN JA EKSKURSIOIDEN AVULLA.

Arkkitehtipäivien teema keskittyy arkkitehtuurin kansainväliseen luonteeseen ja ideoiden vaihtoon yli kansallisten rajojen. Vaikuttaako asuinpaikka kuitenkin suunnitteluun?

– Olin vaihto-oppilaana Suomessa Teknillisessä korkeakoulussa vuonna 2002, ja asuin ja työskentelin Helsingissä vuosina 2006–2007 samalla, kun pyöritin DUS architectsin sivutoimistoa. Viihdyin Suomessa todella hyvin. Suomalainen ja alankomaalainen arkkitehtuuri eroavat siinä, että Suomessa kaikki on kolmeen kertaan eristettyä, todella huolellisesti suunniteltua, joskus ehkä jopa vähän varovaista. Alankomaissa puolestaan kokeillaan välillä hieman uhkarohkeastikin uutta – ja joskus myös epäonnistutaan pahoin.

Suunnittelun lähtökohdat ovat myös hyvin erilaiset näissä maissa. Suomessa luonto on rikkaus ja läsnä kaikkialla, mikä huomioidaan myös suunnittelussa. Myös sääolosuhteet asettavat rakentamiselle omat vaatimuksensa. Alankomaissa puolestaan luonto on lähinnä viherkaistale julkisivun edustalla ja rakennuksia on kaikkialla.

Näkyykö alankomaalaisuus toimistonne töissä?

– En koe, että meillä olisi erityisen alankomaalainen tapa suunnitella, jos verrataan siihen, mitä muut alankomaalaiset toimistot tekevät tällä hetkellä. Suuntaamme katseemme enemminkin Piilaaksoon. Toimistomme työskentelytavoille on ominaista pyrkiä katsomaan tulevaisuuteen ja tutkia uusimman teknologian vaikutusta rakennettuun ympäristöön.

Sosiaalinen media on muuttanut ihmisten tapaa olla tekemisissä toistensa kanssa. Kaupungit ja muut julkiset tilat ovat perinteisesti toimineet kanssakäymisen näyttämöinä. Muuttuvassa yhteiskunnassa tulee kuitenkin tarpeelliseksi miettiä, voisiko rakennuksen asukkaat saada toimimaan yhdessä jonkin tietoteknisen sovelluksen avulla.

Aino Toivonen

Lisätietoa löytyy toimiston verkkosivuilta www.dusarchitects.com sekä Canal House -projektin sivuilta www.3dprintcanalhouse.com.

Canal House -projektin työmaalla Amsterdamissa on mahdollista vierailla tiistaista lauantaihin kello 11–17 pientä pääsymaksua vastaan.

Rainer Mahlamäki esitteli museon lasiseinän lasisia jäykistyselementtejä.

Vaikuttava Varsova

Sisustusarkkitehdit suuntasivat maaliskuussa Puolan pääkaupunkiin, missä kukoistaa uusi arkkitehtuuri.

Sisustusarkkitehdit SIOn järjestämä matka alkoi arkkitehti **Rainer Mahlamäen** opastuksella Arkkitehtuurin Finlandia -palkinnon voittaneeseen Puolan juutalaisten historian museoon. Massiivinen kuutiomainen rakennus on noussut Varsovan keskustan kupeeseen avaran puiston keskelle, ja sen vieressä on juutalaisgheton vastarinnan sankareille pystytetty monumentti. Museo on tehnyt suunnittelijastaan ellei Puolan niin ainakin Varsovan tunnetuimman suomalaisen.

Rakennuksen tunnuspiirre on julkisivua halkaiseva aukko, joka johtaa avaraan, kallion solaa, avautuvaa merta tai luolaa muistuttavaan aulaan. Aulan aaltoilevat seinät olivat rakentamisen ja suunnittelun kannalta haastavin kysymys. Varsinainen näyttely on istutettu rakennuksen kellariin, jonne laskeutuminen leveää portaikkoa pitkin on vaikuttava kokemus. Laajoihin lasipintoihin heijastettu metsämaisema on tyylikäs, kun taas muisto tilaan kaavaillusta tekometsästä katosrakennelmineen saa Mahlamäen edelleen kavahtamaan.

Rakennus ei ole pelkkä kiinteän näyttelyn ympärille kyhätty kehys vaan monipuolinen kulttuurikeskus. Ylimmässä kerroksessa on suuri auditorio, jossa järjestetään konsertteja, ja toimistotiloista osa on varattu koululuokkien käyttöön. Rakennuksen nurkasta puistoon levittäytyy museon ravintola, joka tarjoilee perinteistä puolalaista ruokaa – ruokailu puistoa reunustavien 1950-luvun betonielementtitalojen lomassa on omiaan neuvostonostalgiaa matkansa ratoksi kaavaileville.

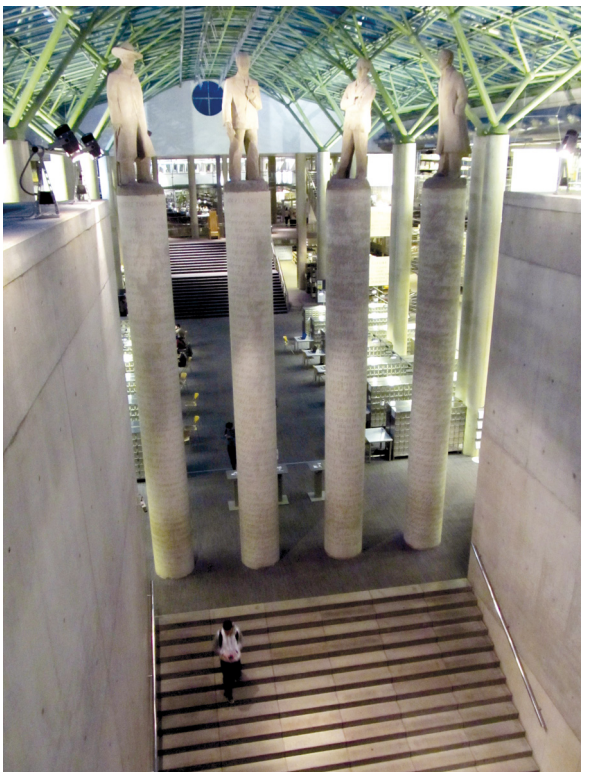

Varsovan yliopiston kirjastoon mennään muinaisten merkkimiesten valvovien silmien alta.

Massiivista mutta viehättävää

Arkkitehtuuri oli esillä myös Suomen suurlähetystössä järjestetyssä tilaisuudessa. Mahlamäen esitystä Arkkitehtitoimisto Lahdelma & Mahlamäen töistä ja omista inspiraation lähteistään oli saapunut kuulemaan kaksisataa suomalaisesta arkkitehtuurista kiinnostunutta. SIOn puheenjohtaja **Tatu Ahlroos** piti tilaisuudessa esitelmän suomalaisten lämpimistä suhteista puukkoihinsa (puukko on muuten puolaksi *finka* eli suomalainen nainen), ja sisustusarkkitehtuurin opiskelija **Iida Nylund** kertoi lopputyöhönsä liittyvästä suurlähetystön restaurointityöstä.

Museon lisäksi Varsovaan on viime vuosina valmistunut massiivinen uusi jalkapalloareena, jonne Martela on toimittanut irtokalusteet. Siihen tutustuttiin perusteellisella opastetulla kierroksella. Sen jälkeen vuorossa oli pintapuolinen tutustuminen vuonna 2010 valmistuneeseen, joen rannalla sijaitsevaan Kopernikus-tiedekeskukseen. Sympaattisen keskuksen planetaariossa järjestetään esimerkiksi jazz-konsertteja.

Vierailukohteena oli myös lämminhenkinen Varsovan yliopiston kirjasto ja puutarha, joissa monumentaalisuus ja intiimi tilan käsittely vuorottelevat vaikuttavasti. Vuonna 1999 valmistuneen postmodernistisen rakennuksen pääsisäänkäynnin yhteyteen on sommiteltu ostoskeskuksista tuttu ulkotilaa imitoiva piazza. Kirjastoon sen kautta kulkevat opiskelijat elävöittävät tilaa. Oman lisänsä rakennuksen viehättävyyteen tuo mahdollisuus nousta kesäisin sen katolla sijaitsevaan puutarhaan kirjan ja eväiden kanssa.

KUVAT: TATU AHLROOS

Jalkapalloareenan katto on avattava.

Uusi nousija

Varsovan vanhakaupunki on näkemisen arvoinen. Muihin vastaaviin verrattuna se on rakennuskannaltaan nuori, sillä alue tuhottiin lähes täydellisesti toisen maailmansodan lopussa puolalaisen vastarintaliikkeen kukistamisen yhteydessä. Sotatoimen varsinainen syy oli kansakunnan henkinen nujertaminen. Arvokkaasti jälleenrakennettu vanhakaupunki on lisätty Unescon maailmanperintökohteiden listaan.

Jälleenrakentamisen poliittisesta luonteesta muistuttaa ”Stalinin lahjaksi” kutsuttu vaikuttava kulttuurikeskus rautatieaseman kupeessa. Kaupunkilaisten suhtautuminen rakennukseen on kaksijakoinen: siitä on toisaalta muodostunut näkyvä maamerkki, jolla on oma nostalginen arvonsa, mutta toisaalta kaupunkilaisten mukaan terassi rakennuksen huipulla on paras paikka katsoa Varsovaa, koska tällöin välttyy näkemästä itse rakennuksen.

Varsovan lisäksi matka suuntautui reilun tunnin ajomatkan päässä sijaitsevaan Łódźin entiseen teollisuuskaupunkiin. 1800-luvulla tyhjästä pystyyn isketty, tiukkaan ruutukaavaan rakennettu kaupunki kukoisti puuvillateollisuuden keskuksena ennen sotia. Viimeistään kommunismin kaatuessa laitokset jäivät tyhjiksi epämuodikkaine tekstiileineen ja kaupunki joutui etsimään uutta suuntaa.

Restauroituihin tehtaisiin ja voimalaitoksiin on sittemmin sijoitettu asuntoja, kauppakeskuksia, elokuvastudio, kongressikeskus, tiedemuseo, Euroopan edistyksellisin 3D-elokuvasali ja äänitysstudio. Myös uusi rautatieasema ja liike-elämän keskus ovat rakenteilla ja valmistunevat vuodeksi 2020 – viimeistään tällöin pitkään uinunut kaupunki aikoo haastaa muut Euroopan metropolit.

Tatu Ahlroos
SIOn puheenjohtaja

Media- ja kongressikeskukseksi muutettu EC1-voimalaitos Łódźissa.

13TH INTERNATIONAL ALVAR AALTO SYMPOSIUM

7.—9.8. 2015 JYVÄSKYLÄ, FINLAND › ALVARAALTOSYMPOSIUM.FI | #DOAALTO2015

DO!

MATERIAL DIGITAL LOCAL SOCIAL

CONFIRMED SPEAKERS:

GREG LYNN
DAVID BASULTO
RAHUL MEHROTRA
MIKKO HEIKKINEN

AND MORE: ALVARAALTOSYMPOSIUM.FI

ALVAR AALTO MUSEUM | MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE
CITY OF JYVÄSKYLÄ | ARCHITECTURE INFORMATION CENTRE FINLAND

ALVAR AALTO FOUNDATION

Seitsemän toimiston voimalla

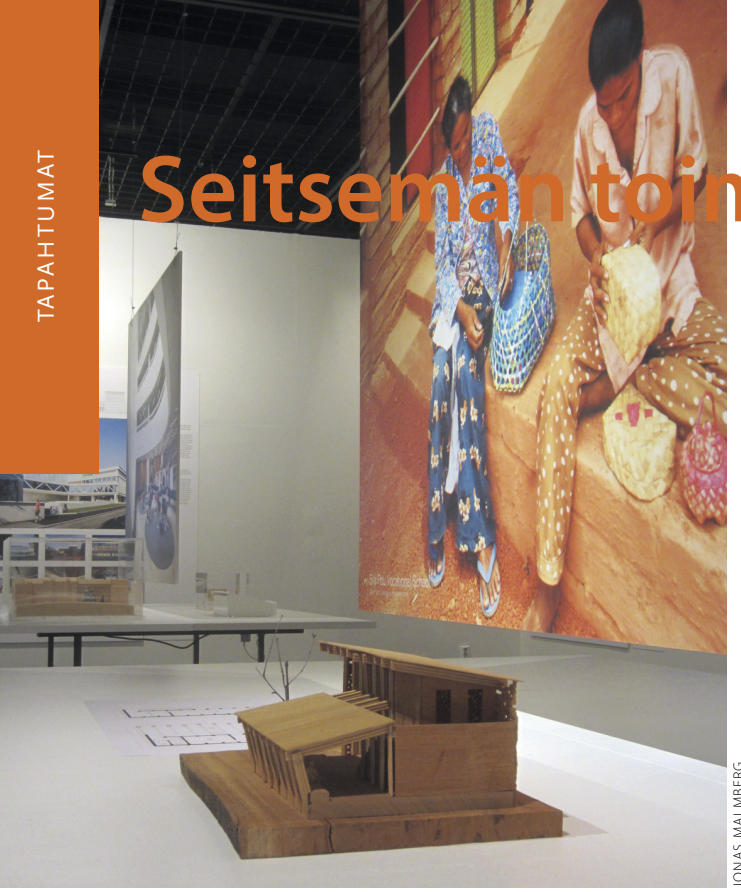

JONAS MALMBERG

Suomi Seven – Nousevan polven suomalaiset arkkitehdit -näyttely on esillä Arkkitehtuurimuseon suuressa salissa Helsingissä 17.5.2015 asti.

Suomalainen kirjallisuus oli viime vuonna hetken huomion keskipisteenä – ainakin kotimaisen lehdistön mukaan –, kun Suomi paistatteli Frankfurtin kirjamessujen teemamaana. Siinä sivussa maailmanvalloitusta tehtiin komean arkkitehtuurikatsauksen siivin. Frankfurtissa nähty näyttely *Suomi Seven – Nousevan polven suomalaiset arkkitehdit* on nyt hivenen päivitettynä esillä Arkkitehtuurimuseossa.

Näyttely esittelee viime vuosisadan *Suomi rakentaa* -näyttelyiden tavoin edellisten vuosien rakentamisen helmiä valokuvin, pienoismallein ja piirustuksin. Erona on se, että kohteiden arkkitehdit ovat nuoria – ainakin alan mittarilla –, sillä vanhimmatkin konkarit ovat syntyneet vuonna 1973. Moni näyttelyn seitsemästä toimistosta on saanut alkunsa voitosta avoimessa arkkitehtuurikilpailussa, mikä on arvokas, vaalittava ja kehitettävä perinteemme.

Suuria yllätyksiä katsaus ei arkkitehtuurilehtensä lukeneelle tarjoa. Vanhin kohde on jo kymmenvuotias, ja joukkoon on valittu pari vielä paperilla tai työmaana olevaa rakennusta. Lisäksi katsausta on Saksan-matkan jälkeen täydennetty vielä hankevaiheessa olevin projektein, jotka heijastetaan seinälle mallinnoskuvina. Näistä soisi pian kohoavan ainakin Arkkitehtitoimisto ALAn Helsingin keskustakirjaston ja **Esa Ruskeepään** toimiston Wolfsburgin kirjasto- ja koulutusrakennuksen.

Varmaa mutta yllätyksetöntä

Arkkitehtuurimuseon johtaja **Juulia Kauste** toteaa näyttelyn johdannossa, että Suomen tämän hetken arkkitehtuurissa on nähtävissä tiettyjä ominaispiirteitä, jotka poikkeavat muun maailman arkkitehtuurista. Näiksi piirteiksi hän tarjoaa materiaalintajua, herkkää valonkäsittelyä ja avointa suhtautumista innovaatioon ja kokeiluun kulloisissakin tehtävissä. Tämä on todettavissa näyttelyn suurten valokuvien edessä, ja hitusen lisätietoa kohteista löytyy pieniltä taulutietokoneilta ja pienoismalleista. Siltikään yksityiskohtiin tai rakenteisiin ei tarjotulla aineistolla pääse syventymään.

Kummallisen orvoiksi jäävät Kausteen esipuheen sanat yhdestä ajankohtaisesta suomalaisarkkitehtuurin kysymyksestä: Mitä tehdä lukuisille 1960-luvun modernistisille rakennuksille, jotka ovat peruskorjauksen tai päivityksen tarpeessa? Käytännössä kaikki näyttelyn kohteet ovat uudisrakennuksia. Vanhoja rakennusten runkoja on uusiokäytetty Anttinen Oiva Arkkitehtien komeassa Helsingin yliopiston Kaisa-kirjastossa, ALAn Kuopion kaupunginteatterissa ja Arkkitehdit Rudanko + Kankkusen herkässä raaseporilaissaunassa. Tokkopa tämä kuitenkaan on vastaus museonjohtajan kysymykseen.

Arkkitehtuurimuseon ja Deutsches Architekturmuseumin luoma yhteisnäyttely palvelee varsinkin turisteja ja nykyarkkitehtuurista kiinnostunutta yleisöä. Se on yllätyksettömästä luonteestaan huolimatta mukava katsaus. Lisäksi on mielenkiintoista nähdä, millaista arkkitehtuurin Suomi-kuvaa maailmalle viedään. Toivottavasti Keski-Euroopan ytimestä satelee tilauksia ja tilaisuuksia tälle vahvalle seitsikolle – ja miksipä ei muillekin kollegoille.

Jonas Malmberg
Kirjoittaja on arkkitehti ja FM Alvar Aalto -säätiön rakennusperintöyksikössä.

KUVIO.COM

Avanto Arkkitehdit, Four-Cornered Villa.

ARKKITEHTITOIMISTO ALA & VIZARCH

Arkkitehtitoimisto ALA, Helsingin keskustakirjasto.

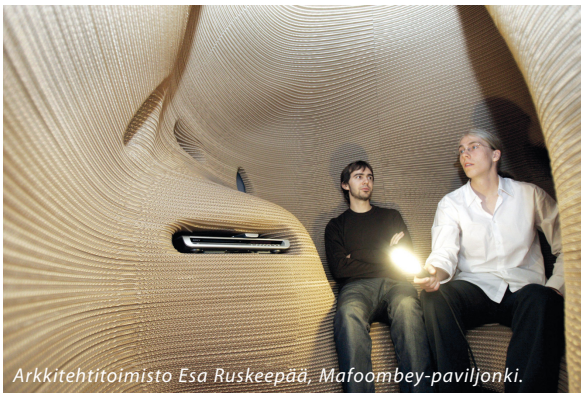

JUSSI NUKARI

Arkkitehtitoimisto Esa Ruskeepää, Mafoombey-paviljonki.

ANTTINEN OIVA ARKKITEHDIT

Anttinen Oiva Arkkitehdit, Wood City.

ARKKITEHDIT RUDANKO + KANKKUNEN

Arkkitehdit Rudanko + Kankkunen, Sra Poun ammattikoulu.

MIKKO AUERNIITTY

OOPEAA, Puukuokka.

VERSTAS ARKKITEHDIT

Verstas Arkkitehdit, Aalto-yliopiston kampus.

Pysäköintiä muiden kustannuksella

Nykyinen tapamme rakentaa johtaa siihen, että pysäköinnin rakentamiskustannukset siirtyvät asuntojen hintoihin – riippumatta siitä, onko asukkaalla autoa. Rakennusfoorumissa keskusteltiin siitä, kuinka tämä vaikuttaa suunnitteluun ja mitä pitäisi muuttaa paremman ympäristön aikaansaamiseksi.

Huhtikuun Rakennusfoorumi järjestettiin otsikolla *Maksaako hyvä pysäköintipaikka liikaa?* Arkkitehtien näkemyksiä tilaisuudessa edusti **Jukka Turtiainen**. Kaavaa laadittaessa korttelin rakennusoikeuden määrittely perustuu pitkälti tontille mahtuvien autopaikkojen määrään eikä esimerkiksi kaupunkikuvallisesti toivottavimpaan ratkaisuun. Jotta pysäköinti korreloisi todellisen tarpeen kanssa, koko kaupungin kattavasta normista pitäisi siirtyä alueelliseen määrittelyyn, jossa huomioitaisiin esimerkiksi julkisen liikenteen yhteydet. Espoossa onkin siirrytty tällaiseen menettelytapaan.

Diplomi-insinööri **Heikki Leppänen** kertoi vuonna 2010 uusitun pysäköinnin RT-kortin laatimisprosessista ja uuden ohjeistuksen saamasta vastaanotosta. Eniten keskustelua RT-kortin julkaisun jälkeen on herättänyt pysäköintialueen ajoväylän leveys.

Leppänen näytti esimerkkejä muiden maiden pysäköintialueen ajoväylän mitoituksesta, jonka perusteella Suomessa aiemmin käytetty, nykyistä tiukempi ohjeistuskin on huomattavan väljä. Entinen RT-kortti suositteli ajoväylän leveydeksi 7 metriä ja nykyinen 8 metriä. Tutkituista maista Suomen jälkeen levein ajoväyläsuositus on Ruotsin 6,1 metriä, ja esimerkiksi Ranskassa pärjätään 5 metrillä. Leppänen huomautti RT-kortin ohjaavan ”helposti ajettavan” paikan suunnitteluun, eikä sitä ole tarkoitettu sitovaksi määräykseksi, vaikka jotkin tahot ovatkin tulkinneet asian niin.

NCC:n asuntokehitysyksikön **Juha Seppälä** oli laskenut, että jos uuden RT-kortin mukaista pysäköintialueiden mitoitusta sovelletaan asuntokohteiden rakenteelliseen pysäköintiin, nostaisi se autopaikkojen rakentamiskustannuksia noin 5 prosenttia vanhaan ohjeeseen verrattuna. Hän ehdottikin, että asunto- ja työpaikkapysäköintiin pitäisi olla eri mitoitusohjeet kuin liiketilojen pysäköintiin, jossa autojen vaihtuvuus on suurempaa.

ALUE MAA	AUTOPAIKAN KOKO			
	Leveys	Pituus	Ajokäytävä	Korkeus
SUOMI	2,5-2,7	5,0	8,0	2,5
RUOTSI	2,5	5,0	6,1	
NORJA	2,5	5,0	6,0	
SAKSA	2,5	4,3+0,7	6,0	
IRLANTI	2,4	4,8	6,0	
RANSKA	2,3-2,6	5,0	5,0	2,0-2,2
HOLLANTI	2,3-2,7	5,0-5,5	5,4-7,0	2,1-2,3
TORONTO	2,5-2,7	5,5-6.0	5,5-6,0	2,0
USA	2,2-2,7		5,4-6,1	

Esimerkkejä eri maiden pysäköintialueen ajoväylän mitoituksesta.

Hinta näkyväksi

Alustuspuheenvuorojen jälkeen keskustelu kävi kiivaana. Professori **Pentti Murole** ehdotti järjestelmää, joka sisältäisi sijainniltaan ja hinnaltaan kolmen tasoisia pysäköintipaikkoja: hissiyhteyden päässä olevia, lähikortteleihin sijoittuvia tai moottoritien varteen sijoittuvia. Näin autonomistajat voisivat itse päättää, kuinka paljon he ovat valmiita maksamaan paikasta. Ajatusta pidettiin hyvänä.

Yksimielisyys vallitsi erityisesti siitä, että autopaikan hinta olisi erotettava asunnon hinnasta. Jos pysäköinnin todellinen hinta olisi läpinäkyvä, ihmiset myös kyseenalaistaisivat autopaikan tarpeensa.

Arkkitehti **Matti Visanti** nosti esiin kadunvarsipysäköinnin tehokkuuden: se ei vaadi erillistä peruutustilaa. Kustannusten erottaminen olisi tässä kuitenkin hankalasti toteutettavissa. Ehdotettiin myös, että autopaikkojen hyödyntäminen tehostuisi, mikäli suomalaisetkin kaupungit perustaisivat omia pysäköintiyhtiöitä, kuten on tehty esimerkiksi Göteborgissa. Pysäköintiratkaisuja voitaisiin tällöin suunnitella kokonaisuutena,

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Verkkosaaren pohjoisosa – uutta asumista ja ryhmärakennuttamista Kalasatamassa

Verkkosaaren pohjoisosan asemakaavalla edistetään ryhmärakennuttamista ja muita pienimuotoisempia rakennuttamismuotoja tarjoamalla tiiviissä kantakaupunkirakenteessa tavanomaista pienempiä toteuttamisyksiköitä. Hankkeen mahdollisuuksista keskustellaan info- ja näyttelytila Laiturilla (Narinkka 2, Kamppi, Helsinki) **maanantaina 11.5 klo 17.00 - 20.00**.

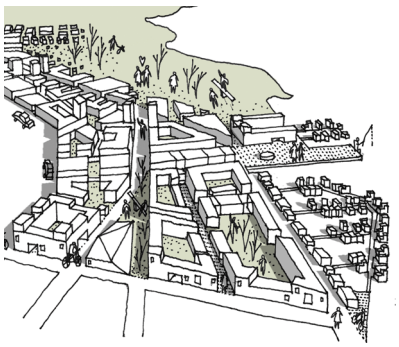

OHJELMA

Ryhmärakennuttamisen nykytila ja tulevaisuus – Juha Sarakorpi, Saraco D&M Oy, Ryhmärakennuttajat ry

Malta, yhteinen talo – Salla Korpela, Kodinrakentaja Ruusupuu Oy

Arkkitehti ja rakennuttaminen – Jaakob Solla, Arkkitehtitoimisto KONKRET

Between Pragmatism and Communal Living: Realized Dreams, Organizational Structures and Financial Mechanisms – Kristien Ring, AA Projects, Berlin

Kaavaluonnoksen esittely – Tuukka Linnas, kaupunkisuunnitteluvirasto
Ryhmärakennuttaminen ja tontinluovutus – Sami Haapanen, kiinteistövirasto

Tilaisuus on maksuton. Ilmoittautumiset ja lisätiedot: tuukka.linnas@hel.fi
Tervetuloa!

> JOS PYSÄKÖINNIN TODELLINEN HINTA OLISI LÄPINÄKYVÄ, IHMISET MYÖS KYSEENALAISTAISIVAT AUTOPAIKAN TARPEENSA.

eikä jouduttaisi Espoossa havaittuun tilanteeseen, jossa jokaista autoa kohden on kolme autopaikkaa.

Tilaisuudessa ei esitetty lainkaan varsinaista tulevaisuuteen katsovaa näkemystä, joka olisi huomioinut yksityisautoilun väistämättömän muuttumisen. Lienee kuitenkin itsestään selvää, että Uberin kaltaiset autonjakopalvelut, itseajavat autot ja muut teknologian kehityksestä seuraavat ilmiöt tulevat muuttamaan liikkumisemme aivan toisenlaiseksi. Kun rakennusten tavoitteellinen käyttöikä on 50–100 vuotta, eikö olisi aika pohtia muuntojoustavuutta myös rakenteellisen pysäköinnin osalta?

Charlotte Nyholm

Kevään 2015 ArchiMAD-seminaari
Tietomallinnuksen mahdollisuudet
keskiviikkona 20.5.2015
@ Keilaranta 1, Espoo
Mukana huippupuhujat!
Katso lisätiedot ja ilmoittaudu:
www.mad.fi/amseminaari2015
Micro Aided Design
M.A.D.
Keilaranta 1, 02150 Espoo
020 741 9700 www.mad.fi

Ai tällainen **polkupyörä?**

Arkkitehtiperheen arki voi olla kummallista norjalaissessa pikkukaupungissa 1960-luvulla.

Norjalaissyntyinen **Torill Kove** on arkkitehtiperheen tytär. Hän innostui jo lapsena piirtämään. Kanadaan hän muutti jäädäkseen vuonna 1982, ja siellä hän sai koulutuksen muun muassa kaupunkisuunnittelijaksi. Sattuma vei hänet animaatioiden pariin, ja niistä tulikin hänen intohimonsa. Hän on myös kuvittanut lastenkirjoja.

Kove sai vuonna 2007 Oscarin animaatiosta nimeltä *The Danish Poet*. Se on kerronnallisesti ja visuaalisesti mainio tarina onnettomasta runoilijasta, kirjallisuudesta, rakkaudesta, universumista ja sattumista.

Uusin animaatio *Me and my Moulton* – sekin Oscar-ehdokas – on viehättävä, tekijän omiin kokemuksiin perustuva kertomus arkkitehtiperheen elämästä norjalaisessa pikkukaupungissa 1960-luvulla. Tuotanto on kanadalais-norjalaista yhteistyötä. Kertojana on kolmesta sisaresta keskimmäinen, seitsenvuotias liinatukka. Hän kadehtii tavallisten lasten elämää ja tavallisia koteja, omassa arkkitehtikodissa kun kaikki on jotenkin niin erilaista.

Kotoa löytyykin runsaasti hupaisia yksityiskohtia, kuten mukkelis makkelis meneviä kolmijalkaisia **Arne Jacobsen** -tuoleja, suurikuvioisia verhoja – arvatkaas, mistä – ja arkkitehtiäidin samoista kankaista tekemiä mekkoja. Lyhytanimaatiota mainostavista pikkuvideoista löytyy myös arkkitehtikodin joulu origamikoristeineen ja erikoiseksi kasattuine lahjapinoineen. **Eero Aarnion** pallotuolistakin sinkoilevat ulos kertoja ja kissa.

Vaikka animaatiossa vilahtavat kynät ja piirustuslaudat, videohaastattelun perusteella Kovella itsellään on nykyaikainen animaatioteknologia hyvin hallinnassaan. Animaation kerronta on moniulotteista, kuvakieli ja värimaailma ovat selkeitä. Siitä huolimatta toisella katsomisella ja vielä kolmannellakin löytyy aina uusia yksityiskohtia. Kannattaa erityisesti kiinnittää huomiota puihin.

Kove on kertonut, että sukutapaamisessa on naurettu kippurassa kodin 1960-luvun arjelle. Moulton-merkkinen erikoispolkupyörä ei kenties ollut täsmälleen sellainen, mitä tytöt halusivat, mutta oli se kovasti edellä aikaansa. Niin taisi olla arkkitehtiperhekin: filmin isällä on toimistossaan tämän päivän Muumi-muki ennen kuin niitä alettiin aikuisille edes valmistaa. Animaatio on siis kuitenkin fiktiivinen.

Ainakin vähän.

Tarja Nurmi

Me and my Moultonin traileri: www.youtube.com/watch?v=6PsfEgsbGqw.
Tekijän haastattelu: www.youtube.com/watch?v=oPsbaCDXAUY.

Tasoja riittää

Maankäytön suunnittelu perustuu hierarkkiseen systeemiin: tavoitteet ja periaatteet tarkentuvat matkan varrella. Tällaisen suunnittelujärjestelmän tarkoituksena on varmistaa kaikkien tarpeellisten seikkojen huomioiminen ja minimoida virheet. Kääntöpuolena on kuitenkin prosessien raskaus ja pitkäkestoisuus.

> YLEISKAAVATASOLLA VOITAISIIN JO LYÖDÄ KIINNI, MINKÄTYYPPISTÄ LOPPUTULOSTA MILLEKIN ALUEELLE HALUTAAN.

Suunnittelutasoja riittää. Jo yksistään maankäyttö- ja rakennuslaki tunnistaa kuusi alueidenkäytön suunnittelun perustasoa: valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, maakuntakaava, kuntien yhteinen yleiskaava, yleiskaava, osayleiskaava ja asemakaava. Lisäksi tulee muita reunaehtoja: rakennusjärjestys, suunnittelutarveharkinta, rakennuskiellot, poikkeamislupa, rakentamistapaohjeet, rakennuslupa. Päästään kahteentoista vaatimukseen, jotka teoriassa voivat kaikki tulla kysymykseen, ainakin välillisesti, yhdessä ja samassa hankkeessa.

Ei voi välttyä ajatukselta, että suunnittelu on moninkertaista ennen kuin päästään konkreettiseen rakentamiseen. Ovatko kaikki tasot oikeasti merkityksellisiä, vai voisiko jotain karsia?

Voi epäillä, ettei tasojen monilukuisuus välttämättä korreloi lopputuloksen laadun kanssa. Vähemmillä ponnisteluilla ja keskittymällä olennaiseen voidaan myös päästä erinomaiseen lopputulokseen. Edistystä on tapahtunut sikäli, että yleisillä tasoilla tehtyjä vaikutusarviointeja voidaan käyttää hyväksi alemmilla tasoilla. Ongelmia kuitenkin syntyy, jos prosessit pitkittyvät. Silloin jo tehdyt selvitykset voidaan tulkita vanhentuneiksi, jolloin ne pitää vähintäänkin päivittää.

Myös arvotukset muuttuvat ajan myötä. Tyypillisesti näin käy rakennussuojelun osalta. Kun rakennus yltää kunniakkaaseen 50 vuoden ikään, herää jo kysymys sen säilyttämisestä ja suojelemisesta. Suojelu voi olla perusteltua, mutta rakennukset ovat viime kädessä käyttöesineitä. Käyttäjien tarpeet ja käyttötarkoitukset elävät ajan kanssa, mikä tulisi huomioida myös suojelua määriteltäessä. Rakennuksen jääminen vaille käyttöä on tunnetusti kohtalokasta.

Mikä sitten neuvoksi? Auttaisiko tavoitteiden nykyistä selkeämpi määrittely, jolloin voitaisiin vähentää eri kaavatasoilla annettavia liian sitovia reunaehtoja? Yleiskaavatasolla voitaisiin jo lyödä kiinni, minkätyyppistä lopputulosta millekin alueelle halutaan. Kuinka tiivistä ja urbaania, mikä on tavoiteltu korttelirakeisuus, kuinka paljon tonttivarantoa osoitetaan muuhun kuin asumiseen ja työntekoon? Osayleiskaavataso voitaisiin sivuuttaa ja siirtyä suoraan asemakaavoitukseen.

Yleiskaavoja onkin ryhdytty viime aikoina laatimaan enemmän strategisina, mikä on kannatettavaa. Strategiset tavoitteet kaipaavat tuekseen konkreettisten reunaehtojen määrittelyn. Kun nämä molemmat elementit, strategiset tavoitteet ja konkreettiset reunaehdot, saadaan samaan dokumenttiin, voidaan erillisistä osayleiskaavoista luopua. Ympäristöministeriö on itse ohjeistanut yleiskaavan erääksi muodoksi suoraan rakentamista ohjaavan yksityiskohtaisen aluevarausyleiskaavan. En ainakaan itse näe, että lainsäädäntö estäisi strategisten ja konkreettisten elementtien yhteen nivomisen samaan maankäytön ohjauksen tasoon. Sillä voitettaisiin ajallisesti paljon.

Tarkoitusperät ovat yleensä hyviä. Mikään taho ei ainakaan avoimesti tunnusta pyrkivänsä huonoon tai edes keskinkertaiseen. Sen sijaan siinä, tavoitellaanko taloudellista voittoa ja kuinka suurta, on myös julkilausuttuja eroja. Julkisen vallan katsotaan eroavan voittoa havittelevasta yksityissektorista. Kuitenkin myös valtiolle ja kunnille on tärkeää turvata ratkaisujen taloudellinen pohja ja kestävyys.

Niin sanotulla määräaikaisella kokeilulailla (laki kevennettyjen rakentamis- ja kaavamääräysten kokeilusta) ja sen jatkolla vuoden 2018 loppuun saakka kokeillaan maan kymmenessä suurimmassa kaupungissa muun muassa nykyistä laajempaa kuntien poikkeamistoimivaltaa. On ehdotettu, että poikkeamistoimivalta siirrettäisiin kunnille kokonaan ja pysyvästi. Voitaisiinko myös kaavoituksen puolella virittää jotain samantapaista, moniportaista järjestelmää yksinkertaistavia kokeiluja?

On syytä vapauttaa voimavaroja moninkertaisen päällekkäisen työn tekemisestä ja keskittyä tarkastelemaan, millaisilla yksinkertaisilla prosesseilla voidaan päästä nykyistä parempaan rakennettuun ympäristöön. Verrattuna puolen vuosisadan takaiseen tilanteeseen ovat suunnitteluresurssit moninkertaiset. Osa resursseista voidaan hyvin irrottaa todelliseen luovaan työhön.

Lauri Jääskeläinen

Katsaus 2016

VALMISTAUDU EHDOTTAMAAN KOHTEITA!

Kesällä 2016 järjestetään jälleen suomalaisen arkkitehtuurin kaksivuotiskatsaus, johon kuuluu näyttely, kirja, verkkosivusto ja tapahtumia. Kansainvälisen kiertonäyttelyn ensimmäinen esitys on Arkkitehtuurimuseossa Helsingissä.

Katsaukseen haetaan 1.7.2013–30.6.2015 valmistuneita rakennuksia, sisustuksia ja maisemasuunnittelukohteita sekä yhdyskuntasuunnittelun osalta myös projekteja, joiden kaava tai muu suunnitelma on hyväksytty samana aikana. Esiteltävät työt valitsee asiantuntijajury.

Kohteita voivat ehdottaa niiden suunnittelijat sekä kaikki muut arkkitehtuurista kiinnostuneet.

Ehdotusaika päättyy 29.5.2015

Ehdotusaineistoa ja toimitustapaa koskevat koskevat ohjeet julkaistaan maaliskuun alussa verkossa:
www.mfa.fi/ehdota

ARKKITEHTUURIMUSEO
SUOMEN ARKKITEHTILIITTO SAFA
ALVAR AALTO -SÄÄTIÖ/-AKATEMIA

Yhteistyössä: Arkkitehtuurin tiedotuskeskus

KOTIMAA

TOUKOKUU

22.–23.5.2015

Arkkitehtipäivät

Jyväskylä.

Päiviä vietetään arkkitehtuurin liikkuvuuden ja kansainvälisyyden parissa teemalla "Pitkin poikin". Seuraa tiedotusta SAFAn verkkosivuilla ja Facebookissa.

• www.safa.fi

NÄYTTELYT

TOUKOKUU

–16.5.2015

Guggenheim Helsinki Now

Taidehalli, Nervanderinkatu 3, Helsinki.

Näyttelyssä esitellään Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailun kuuden finalistin lopulliset kilpailutyöt. Näyttelyn oheistapahtumina järjestetään eri ikäryhmille suunnattuja luentoja, tapahtumia ja työpajoja. Näyttelyyn on vapaa pääsy.

• www.taidehalli.fi

–17.5.2015

Postmodernismi 1980–1995

Designmuseo, Korkeavuorenkatu 23, Helsinki.

Näyttely esittelee laajasti postmodernismia suomalaisesta näkökulmasta arkkitehtuurissa, muotoilussa, populaarikulttuurissa ja taiteessa. Esillä on myös kansainvälisiä vaikutteita ja toimijoita.

• www.designmuseum.fi

–30.5.2015

100 askelta – Viron arkkitehtuuri 1900-luvulla

Laituri, Narinkka 2, Helsinki.

Viron arkkitehtuurimuseon kiertonäyttely esittelee sata teemaa, joista Helsingin esillepanoon on valittu lähempään tarkasteluun 20 kohdetta. Kohteiden joukossa on esimerkiksi tyylejä, rakennustyyppejä, rakennusmateriaaleja ja taajamatyyppejä. Näyttely esittelee myös Tallinnan ikonisia rakennuksia.

• laituri.hel.fi

–3.8.2015

Jussi Tiainen: Amos pala palalta

Amos Andersonin taidemuseo, Yrjönkatu 27, Helsinki.

Arkkitehtuurivalokuvaajana, taideteoskuvaajana ja kirjanjulkaisijana tunnetun Jussi Tiaisen (s. 1954) näyttelyn pääosassa on 50-vuotias Amos Andersonin taidemuseo. Tiainen on lähestynyt taloa yllättävistä kulmista ja vanginnut valokuviinsa sen kiehtovia detaljeja. Museon historialliset kerrostumat näkyvät rakennuksen arkkitehtonisissa ratkaisuissa.

• www.amosanderson.fi

–31.8.2015

Bryggmanin Sampo

Sampotalo (Turun kaupungin konsernihallinnon rakennus), Yliopistonkatu 27, Turku.

Näyttely kertoo kuvin ja esinein arkkitehti Erik Bryggmanin vuonna 1936 suunnittelemasta funktionalistisesta liiketalosta Sampotalosta. Näyttely kurkistaa myös Bryggmanin tyttären, sisustusarkkitehti Carin Bryggmanin tekemiin talon rakennusajan jälkeisiin muutoksiin.

• www.bryggman.fi

–elokuu 2015

Pauno Pohjolainen

Didrichsenin taidemuseo, Kuusilahdenkuja 1, Helsinki.

Näyttelyssä esitellään Pauno Pohjolaisen elämäntyötä 1980-luvulta tähän päivään. Pohjolainen on saanut mm. Pohjoismaiden suurimman taidepalkinnon Ars Fennican vuonna 1997. Kuvamateriaalia ja lisätietoja taiteilijasta löytyy osoitteesta:

• www.paunopohjolainen.net

–31.12.2015

Kaupungin sielua etsimässä

Verkkonäyttelyssä kerrotaan Helsingin kaupunkisuunnittelun vaiheista kaupungin perustamisesta alkaen. Torstaisin julkaistaan uusi teemakokonaisuus. Erillisinä teemoina ovat joukkoliikenteen kehitys, yleiskaavoitus, Kamppi-Töölönlahti ja keskuspuisto.

• laituri.hel.fi

ULKOMAAT

–17.5.2015

Constructing worlds

Arkitektur- och designcentrum, Tukholma, Ruotsi.

Näyttely esittelee arkkitehtuurin ja valokuvauksen yhteisvaikutusta 1930 -luvulta nykyaikaan. Mukana on 18 valokuvaajaa, joiden työt ovat muuttaneet ihmisten tapaa ymmärtää arkkitehtuuria.

• www.arkdes.se

ARKKITEHTUURIMUSEO
FINLANDS ARKITEKTURMUSEUM
MUSEUM OF FINNISH ARCHITECTURE

ti–su 11–18 ke 11–20
Kasarmikatu 24 Helsinki
puh. 09 85675100

sisäänpääsy 8/4/0 €
yhteislippu Designmuseon
kanssa 12 €

mfa.fi
Facebook
Twitter

NÄYTTELYT MUSEOSSA

PORRASKIVELTÄ PUIDEN SIIMEKSEEN
SUOMALAISEN PUUTARHATAITEEN JA ARKKITEHTUURIN DIALOGEJA
27.5.–23.8.2015

Puutarhat tilan ja tunnelman taiteena valloittavat Arkkitehtuurimuseon kesän ajaksi. Porraskiveltä puiden siimekseen -näyttely tarkastelee rakennuksia ja niitä ympäröiviä puutarhoja, puistoja ja maisemia kokonaistaideteoksina 1700-luvulta nykyhetkeen.

Tervetuloa avajaisiin tiistaina 26.5. kello 18!

Kuva Tanel Eskola

KOHTAAMISIA PUUTARHASSA

Arkkitehtuurimuseon pihalla urbaani puutarha paviljonkeineen houkuttelee kävijöitä viihtymään. Kesän aikana puutarha elää yleisöluentojen, illallisten ja muun eri taiteenaloja yhdistävän ohjelman kautta.

LOUNASTA JA KAHVIHETKIÄ
Street Gastro Food Truck vierailee museon pihalla tiistaisin, kello 11.30–18. Säävaraus.
Designmuseon Cafebar Luomus palvelee ulos puutarhaan koko kesän ajan Designmuseon aukioloaikoina.

JOOGAA
Jooga by Pranama keskiviikkoisin kello 8–9.30 puutarhapaviljongissa. Ennakkoilmoittautuminen Pranaman kautta. Vapaaehtoinen maksu.

MUU OHJELMA

Keskiviikko 6.5. kello 18–20, Arkkitehtuurimuseo
Yleisöluento / Arkkitehti Ria Rukonen:
Ympäristösuunnittelua suomalaisessa lähiössä – Tapiolan maisema-arkkitehtuuri
Osallistuminen museon pääsymaksulla 8/4/0€

Keskiviikko 13.5. kello 18, Arkkitehtuurimuseo
Kirjaesittely: Harri Hautajärvi: Lapin matkailu-arkkitehtuuri 1920–1960-luvuilla. Osallistuminen museon pääsymaksulla 8/4/0€

Perjantai 22.5. kello 15, Annalan puutarha, Hämeentie 154
Opastettu kävelykierros Annalan puutarhassa Hyötykasviyhdistyksen toiminnanjohtaja Taina Laaksoharju opastaa. Osallistuminen museon pääsymaksulla 8/4/0€

Keskiviikko 27.5. kello 18, Arkkitehtuurimuseo
Musiikki-ilta / Laponia Improvisations Festival
Kevätkauden päätöskonsertti, vapaa pääsy
Amanda Blomqvist: lyömäsoitin, Anu Keski-Saari: sello, Selja Raudas, Mikael Sagulin: viulu, Markku Toikkanen: sähkökitara, Heta Keskinarkaus: laulu, Noora Salmi: laulu

Asuntosuojelua

MITÄ ARKKITEHDIN KOULUTUS ANTAA ONNISTUNEEN LINJASANEERAUKSEN HOITAMISEEN – JA ONKO OLEMASSA AMMATTIKUNTAA, JOKA VALMIUDET OLISIVAT PAREMMAT?

Talossamme on alkamassa remontti. Linjasaneeraukseen kohdistuu monenlaisia odotuksia: jotkut haluavat käyttää tilaisuutta hyväkseen ja uudistaa asunnossaan kaiken, kun taas toisten mielestä olisi parasta, että mihinkään ei kajota, ainoastaan rakenteisiin kätkeytyneelle talotekniikalle tehdään välttämättömät temput.

Aprikoin, kuinka yli satavuotias kerrostalomme kestää sisuksiensa sormeilun. Työt kohdistuvat enimmäkseen nopeimmin vanhentuneisiin rakennusosiin eli 1960-luvulla uusittuun vesi- ja viemäriverkostoon. Uusimmat remontissa asennettavat talotekniset laitteet ovat käytännössä pakolliset vesimittarit.

Energiankulutus on talomme ikäisissä rakennuksissa kohtuullisella tasolla, kuten arkkitehti **Lars-Erik Mattila** toteaa hienossa diplomityössään *Tulevaisuuden kerrostalo* (Aalto-yliopisto 2014). Puulämmitteiset kakluunit 1960-luvulla korvannut patteriverkosto kaipaa lähinnä pientä säätöä. Energiakriisin vaiheilla suljettuja tuloilmaventtiileitä uusitaan ja avataan, ilma poistuu edelleen painovoimaisesti pitkin hormeja.

Miksi korjata sellaista, joka ei ole rikki, kysyi eräs vanhempi, kauan talossa asunut rouva korjaushankkeen esittelytilaisuudessa. Hyvä kysymys, joka on syytä esittää korjausrakentamista koskevia määräyksiä käyttöön otettaessa ja sovellettaessa. Kuinka uusien määräysten energiatehokkuuspainotus sovitetaan yhteen kokonaisvaltaisesti luonnonvaroja säästävän ja olemassa olevia käyttökelpoisia rakenteita hyödyntävän lähestymistavan kanssa? Voiko vähemmän purkava olla enemmän korjaavaa?

Asuntoarkkitehtuuri on yhtä aikaa yleisintä ja yksityisintä, sillä julkisivut kätkevät ja suojaavat koteja. Arkkitehteja ja muita asuntorakentamisen ammattilaisia on koulittu lähinnä uusien asuinympäristöjen toteuttamiseen. Tavoitteenamme on suunnitella ensiasujille uudisasuntoja, joista asukkaat voivat tehdä koteja – parhaimmillaan mahdollisimman monella tavalla ja vähällä vaivalla. Linjasaneeraukset poikkeavat uudistuotannosta merkittävästi: kuoriin puututaan harvoin, mutta kotireviirille tunkeudutaan aina.

Kuinka sitten koteja korjaussuunnitellaan? Seuraan uteliaisuudesta asuntomyynti-ilmoituksia ja käyn joskus näytöissä, usein myös hiljakkoin linjasaneeratuissa huoneistoissa. Turhan usein huomaan ihmetteleväni, onko kukaan oikeasti suunnitellut toteutettuja toimenpiteitä. Piirustukset on kyllä yleensä laadittu, luvat haettu, lomakkeet ja laskelmat varmasti täytetty pykälien mukaan ja tekniikkakin toiminee, mutta lopputuloksena on milloin varmuuden vuoksi reippaasti ylimitoitettujen ja oudosti sijoitettujen talotekniikka-asennusten seassa puikkelehtivia asuintiloja, milloin kuin pyörremyrskyn jäljiltä olevia pesutiloja, joissa invaympyräksi nimetty piirtäjän apuväline on vinhasti pyöriessään singonnut kalusteet ja varusteet pitkin seiniä. (Jos myös uusissa asunnoissa tulee vastaan tällaisia ratkaisuja, kyse on varmaan sattumasta.)

Mistä näitä suunnitelmia oikein tulee? Kuka suunnittelee linjasaneerauksia – ja millä asenteella? Millä kriteereillä suunnittelijat valitaan? Millaista suunnittelua linjasaneerauksissa tilataan – pelkästään mekaanista putkien sijoittelua vai rakennuksen lähtökohdat ja kotien vaihtelevat omi-

naisuudet yhteen sovittavaa työskentelyä? Mitä arkkitehdin koulutus antaa onnistuneen linjasaneerauksen hoitamiseen – ja onko olemassa ammattikuntaa, joka valmiudet olisivat paremmat? Ketä kiinnostaa toimiva kylpyhuone? Onko porrashuone vain välttämätön taloteknisten järjestelmien arkisto, jossa lista- ja kotelokerrostumat vuorottelevat?

Linjasaneerausten valinnat kertovat, miten koteja arvostetaan – ainakin asunto-osakeyhtiöissä, perinteisissä ryhmärakennuttajayhteisöissä. Vuokrakiinteistöissä omistaja määrittelee lähestymistavat omien arvojensa mukaisesti. Talotekniikan korjaaminen ja uusiminen voidaan toteuttaa tunnottomasti ja mekaanisesti tai hienovaraisella otteella, sovittamalla ja materiaalitehokkaasti. Julkisuuteen pääsee helpoimmin ronskein työmaaottein.

Linjasaneerausten suunnittelijat kohtaavat suorimmin käyttäjät ja näkevät kotien kirjon aitiopaikalta. Yksilöllisiä ratkaisuja riittää – niitä tulee kunnioittaa ja niistä voi myös ottaa opiksi, vaikka ne eivät aina olekaan julkaisukelpoisia. Kodit ovat yksityisaluetta, suunnittelijan ja toteuttajan tehtävä on luottamuksellinen.

En nyt jaksa valittaa resurssien riittämättömyydestä – en ole mukana ensimmäistä kertaa. Olemme nuoremman kollegan kanssa esitelleet suunnitelmia kävellen pienehkön taloyhtiömme asunnot läpi asukkaiden ja osakkaiden kanssa. Osakasmuutosten suunnittelu on käynnistymässä, osa haluaa ennallistaa asuntoaan, osa siirrellä seiniä. Taloyhtiön tilaaman perustason mukaiset urakkatarjoukset ovat tulossa. Edessä on mielenkiintoinen työmaa.

Asko Takala

Puhuttua

Arkkitehti-lehden toimitus joutui pienimuotoisen mediakohun keskelle, kun lehden avustaja kertoi Twitterissä kirjoittaneensa kritiikin, jota rakennuksen suunnittelija ei halunnut julkaistavan. Keskustelu arkkitehtuurikritiikistä jatkui vielä *Helsingin Sanomien* kulttuurisivuilla, jossa päätoimittaja **Jorma Mukala** pääsi rauhoittelemaan ”myrskyä vesilasissa”.

Arkkitehtuuri on näkynyt myös Tampereella. TAMSAFAn toimittama sarjakuvaopas Tampereen arkkitehtuuriin on ollut mediassa esillä niin paljon, että oppaan tekijöitä on pyydetty esittelemään julkaisua muun muassa Tampere Kuplii -sarjakuvafestivaaleille.

Nyt-liite uutisoi verkkosivuillaan 25.3. otsikolla *Arkkitehti kielsi rakennuksensa arvostelun lehdessä:* ”Osa arkkitehdeista haluaa lukea arviot etukäteen, sillä teknisiin yksityiskohtiin voi helposti livahtaa virheitä. Sellaiset korjataan. Mutta tällä kertaa rakennuksen suunnittelija valmiin tekstin luettuaan kielsi koko jutun julkaisemisen. Ilman julkaisulupaa lehti ei voi käyttää arkkitehtitoimiston materiaalia: kuvia ja piirustuksia. Toimitus pohtii vielä keinoja, joilla jutun saisi julkaistua. Missään nimessä kyse ei Mukalan mukaan ole lehden harjoittamasta sensuurista.”

Helsingin Sanomat* uutisoi 31.3. otsikolla *Arkkitehti-lehti julkaisee kiistellyn arvostelun: ”Arkkitehti ei pitänyt kritiikistä. Se oli hänestä epäsymmetrinen, minusta kritiikki on hyvä. Ongelma oli, julkaistaanko se kuvien kanssa vai ilman’, päätoimittaja Mukala kertoo. ’Olen keskustellut arkkitehdin kanssa asiasta. Nyt saamme aineistot käyttöön ja lisäksi meillä on muutamia oman valokuvaajan ottamia kuvia.’ Arkkitehtuurikriitikko **Julius Jääskeläisen** kirjoittama arvostelu rakennuksesta aiotaan nyt julkaista *Arkkitehti*-lehden numerossa 2/2015. Päätoimittajan mukaan riippumattomuus on lehdelle tietenkin itsestään selvää eikä *Arkkitehti*-lehden journalistiseen linjaan kuuluu kielteisen kritiikin julkaisematta jättäminen.”

Tamperelainen* uutisoi 14.3. otsikolla *Tampereesta on tehty kaupunkisarjakuva – Täältä sen saa ilmaiseksi: ”Tampereesta on tehty mainio kaupunkisarjakuva: *The Other Guide to Tampere*. Teos vie lukijan tutkimusretkelle Tampereelle katselemaan kaupunkiympäristöä ja -kulttuuria uusin silmin. Tekijöinä on muun muassa arkkitehteja. Sarjakuvan on kustantanut Suomen Arkkitehtiliitto SAFA. Englanninkielinen sarjakuva on suunnattu sekä turisteille että tamperelaisille. Turistille sarjakuva on erilainen opas, joka johdattelee tutustumaan myös muuhun kuin viralliseen Tampereeseen.”

LAPIN KESKUSSAIRAALA laajentuu luontevasti

Lapin keskussairaalan laajennuksen yleisessä kilpailussa haettiin hyvinvointia ja toipumista tukevaa potilaslähtöistä ratkaisua. Kaksivaiheisen kilpailun voittajaksi nousi Verstas Arkkitehdit ehdotuksellaan *Itu*.

Nykyinen Lapin keskussairaalan rakennus otettiin käyttöön vuonna 1988, ja muutostöitä rakennukseen on tehty 1990-luvun alusta lähtien. Laajennuksella halutaan lisätilaa noin 39 000 neliömetrin verran, mikä lähes kaksinkertaistaa sairaalan pinta-alan.

Lapin sairaanhoitopiirin kuntayhtymän järjestämän kilpailun ensimmäinen vaihe käytiin ideakilpailuna, jossa laadittiin sairaala-alueen yleissuunnitelma. Ehdotuksista haluttiin ekologiselta jalanjäljeltään pieniä, ja ne tuli laatia siten, että rakentaminen on mahdollista toteuttaa useassa vaiheessa sairaalan toiminnan häiriintymättä.

Ensimmäiseen vaiheeseen saatiin 35 ehdotusta, joista toiseen vaiheeseen valittiin 5 kehityskelpoisinta. Jatkoon päässeille annettiin ensimmäisen vaiheen arvioinnin perusteella jatkokehittelyohjeet.

Sairaalasuunnittelussa eletään kiehtovia aikoja

Kilpailun tavoitteena oli suunnitella elämänläheinen, viihtyisä ja toimiva, terveyttä, hyvinvointia ja toipumista edistävä potilaslähtöinen kokonaisuus. Tärkeinä työkaluina pidettiin päivänvaloa ja näkymiä, luonnonläheisyyttä ja materiaalivalintoja. Suunnitelman piti myös vastata paikallisten olosuhteiden erityisvaatimuksiin sekä hyödyntää nykyisen ja tulevan rakennuksen toimintojen synergiaetuja.

Verstas Arkkitehtien voittoisa ehdotus Itu, näkymä Lasten ja nuorten sairaalan pihalta.

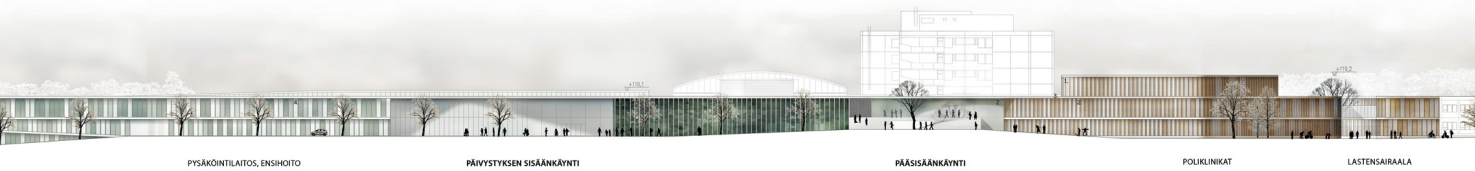

> LAAJENNUS MUODOSTAA UUDEN LUONTEVAN HISTORIALLISEN KERROSTUMAN JA ON KAUNIS JALUSTA OLEMASSA OLEVALLE POTILASTORNILLE.

Voittajaehdotuksen asemapiirros, julkisivu pohjoiseen ja sisänäkymä.

Ratkaisujen joustavuutta ja monikäyttöisyyttä pidettiin erityisen merkittävinä seikkoina, samoin investointi-, käyttö- ja elinkaarikustannuksia.

Jo kilpailun ensimmäinen vaihe osoitti, että kaupunkikuvallisesti ja massoittelullisesti parhaat tulokset saavutetaan, kun vanhan sairaalan vuodeosastotorni hallitsee kokonaisuutta. Ensimmäinen vaihe myös vahvisti, että on parempi suunnitella olemassa olevalle sairaalalle laajennus erillisen rakennuksen sijaan.

Kilpailun sato oli tasoltaan vaihteleva, ja parhaimmisto oli erittäin laadukasta. Jatkoon valitut ehdotukset edustavat hyvin erilaisia ja arkkitehtuuriltaan innovatiivisia lähestymistapoja. Kilpailu osoitti, että sairaalasuunnittelussa eletään kiehtovia aikoja.

Voittajaehdotus ottaa paikan haltuunsa

Kilpailun voittajaksi valittiin Verstas Arkkitehtien ehdotus *Itu*. Ehdotus ottaa kokonaisvaltaisesti paikan haltuunsa ja yhdistää uudet ja vanhat osat kontrastin keinoin. Ehdotus onnistuu muodostamaan yhtenäisen ja mielenkiintoisen kokonaisuuden.

Uusi itä-länsisuuntainen komea sairaalakatu kokoaa rakennuskompleksin kaikki osat, ja uudisrakennus voidaan toteuttaa sairaalan toimintaa liikaa häiritsemättä. Laajennus muodostaa uuden luontevan historiallisen kerrostuman ja on kaunis jalusta olemassa olevalle potilastornille.

Toisen palkinnon sai Anttinen Oiva Arkkitehtien ehdotus *Yhdessä*. Siinä laajennus on kiinteässä yhteydessä olemassa olevaan rakennukseen. Kokonaisuus saa uuden julkisivun, joka lisää sen kaupunkikuvallista vaikuttavuutta. Vanhan rakennuksen sairaalatorni saa hienovaraisen uuden jalustan mutta jää hallitsevaan asemaan. Keskeinen aula ohjaa luontevasti kulkua ja kokoaa toiminnot ympärilleen.

Kolmannen palkinnon sai Kangas & Vuorinen Arkkitehtien ehdotus *Tazku*. Se luo uuden ja vanhan rakennuksen väliin puistomaisia pihoja. Kehämäinen valokatekäytävä mahdollistaa laajennusosien melko vapaan sijoittelun nykyisen sairaalan ympärille. Käytävältä avautuu vaihtelevia näkymiä ulos eri suuntiin. Muodostuva kokonaisuus on veistoksellinen ja mielenkiintoinen.

Hennu Kjisik** ja **Kirsi Korhonen

Toisen palkinnon saanut ehdotus Yhdessä.

Ehdotuksen Yhdessä pääaula (yllä) ja asemapiirros (alla vas.).

> EHDOTUKSEN *YHDESSÄ* KESKEINEN AULA OHJAA LUONTEVASTI KULKUA JA KOKOAA TOIMINNOT YMPÄRILLEEN.

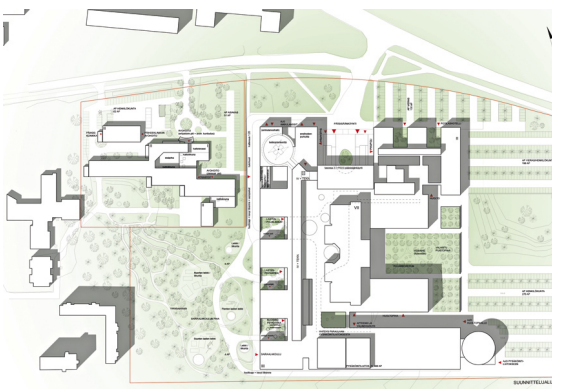

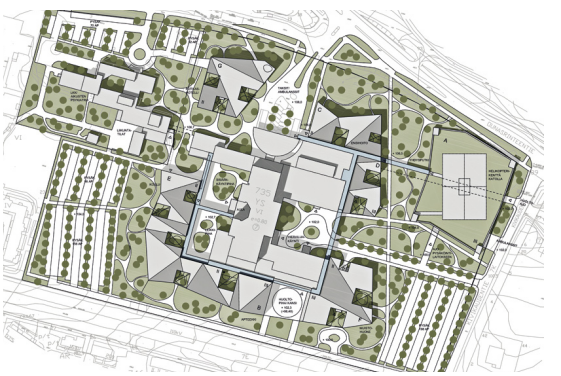

Kolmannen palkinnon saanut ehdotus Tazku, pääsisäänkäynti (alla) ja asemapiirros (yllä oik.).

Palkitut

1. palkinto

Itu, **Verstas Arkkitehdit**

Tekijät: **Väinö Nikkilä**, arkkitehdit SAFA **Jussi Palva**, **Riina Palva** ja **Ilkka Salminen** avustajineen ja asiantuntijoineen

2. palkinto

Yhdessä, **Anttinen Oiva Arkkitehdit**

Tekijät: arkkitehdit SAFA **Selina Anttinen** ja **Vesa Oiva** työryhmineen ja asiantuntijoineen

3. palkinto

Tazku, **Kangas & Vuorinen Arkkitehdit**

Tekijät: arkkitehdit SAFA **Esa Kangas** ja **Johanna Vuorinen** avustajineen

1. lunastus

Primum non nocere, **Arkkitehtitoimisto Esa Ruskeepää**

Tekijät: **Thomas Miyauchi** ja **Esa Ruskeepää** avustajineen ja asiantuntijoineen

2. lunastus

Kukinnot, **QVIM Arkkitehdit**

Tekijät: arkkitehdit SAFA **Tuulikki Höglund**, **Sami Mukkala** ja **Rainer Qvick** sekä arkkitehti **Tommi Puustinen** avustajineen

Kunniamaininnat

Kuru, **Taegen arkkitehdit**

Tekijät: arkkitehti SAFA **Axel Taegen** ja arkkitehtiylioppilas **Kia Taegen** avustajineen

Uuvana, **Uki Arkkitehdit**

Tekijät: arkkitehdit **Sasu Alasentie**, **Tuomo Karvanen** ja **Kari Koistinen** ja arkkitehtiylioppilas **Ulla Passoja** avustajineen

Kampanisu, arkkitehdit SAFA **Taneli Heikkilä** ja **Johannes Jutila**

Palkintolautakuntaan kuuluivat Lapin sairaanhoitopiirin yhtymähallituksesta puheenjohtaja Heikki Nivala (puheenjohtaja), varapuheenjohtaja Kaarlo Alaoja ja jäsen Jaana Hannola, sairaanhoitopiirin yhtymävaltuuston varapuheenjohtaja Esko-Juhani Tennilä, sairaanhoitopiirin johtaja Jari Jokela, johtajaylilääkäri Eva Salomaa, hallintoylihoitaja Soili Vesterinen, ylilääkäri Erkki Kiviniemi, arkkitehti Juhani Isopahkala, tekninen johtaja Rauno Karjalainen ja kiinteistöpäällikkö Petri Puumalainen sekä Rovaniemen kaupungilta kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Harri Rapo ja ylilääkäri Miia Palo. SAFAn jäseninä toimivat Hennu Kjisik ja Kirsi Korhonen.

Lunastettu ehdotus Kukinnot.

Lunastettu ehdotus Primum non nocere.

Kunniamaininnan saanut Uuvana.

Kunniamaininnan saanut Kuru.

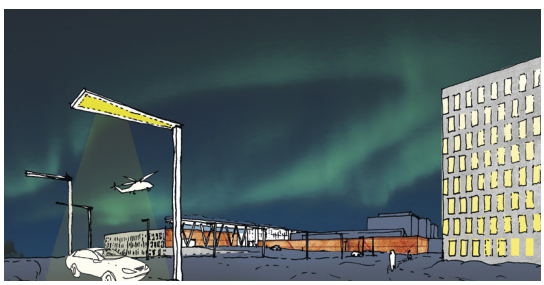

Kunniamaininnan saanut Kampanisu.

ARKKI
TEHTUURI
KILPAILUT

KILPAILUKALENTERI

YLEISET KILPAILUT	ALOITUS	SISÄÄNJÄTTÖ
Kuopion Mölymäen alue	16.1.2015	**8.5.2015**
Pietarsaaren Siikaluodon alue	2.3.2015	**29.5.2015**
EUROPAN 13	2.3.2015	**30.6.2015**
ARAn näköistä asumista Vartiosaaressa	**6/2015**	**10/2015**

SISÄÄN JÄTETYT YLEISET KILPAILUT		
Jätkäsaaren peruskoulu ja Busholmens grundskola, 1. vaihe	18.2.2015	21.4.2015
Kouvolan keskustakorttelit	4.11.2014	5.2.2015
Guggenheim Helsinki, 1. vaihe	4.6.2014	10.9.2014

KUTSUKILPAILUT		
HUS: Traumakeskus-Syöpäkeskus uudisrakennus	23.3.2015	**31.8.2015**
Nokian keskusta	15.4.2015	**31.8.2015**

Julkisiin hankintoihin liittyvät kilpailut

HILMA*: www.hankintailmoitukset.fi,* SIMAP*: simap.europa.eu*

Ajantasainen kilpailuinfo www.safa.fi -> kilpailut

Kansainvälistä menestystä suomalaisarkkitehdeille

Arkkitehti **Mikko Liski** avustajanaan **Olga Virtanen Ramos** on saanut kunniamaininnan Passatges Metropolitans -kaupunkisuunnittelukilpailussa Barcelonassa.

Kilpailussa etsittiin ratkaisuja Barcelonan metropolialueen kaupunkirakenteen ongelmakohtiin. Tehtävänä oli luoda toimivaa elinympäristöä parantamalla liikkuvuutta eri asuinalueiden välillä. Liskin ehdotus *On Tot Pot passar*, vapaasti käännettynä "Täällä käyvät ihan kaikki", tutki kahden rautatiellä erotetun lähiön yhdistämistä.

Työssä ehdotettiin, että ensimmäisessä vaiheessa rakennettaisiin alueet linkittävä tunneli, joka laajentuisi päistään tapahtuma-aukioiksi. Myöhemmin koko rata upotettaisiin ja sen päälle perustettaisiin puisto, jolloin aukiot toimisivat maanalaisen juna-aseman sisäänkäynteinä.

Kilpailun järjestivät Barcelonan metropolialueen kaupunkisuunnittelusta ja infrastruktuurista vastaava virasto AMB, kansainvälinen järjestö Institute pour la Ville en Mouvement ja Katalonian arkkitehtiliitto COAC. Tulokset esitellään näyttelyssä Barcelonassa huhtikuussa 2015 ja Pariisissa vuoden 2016 puolella.

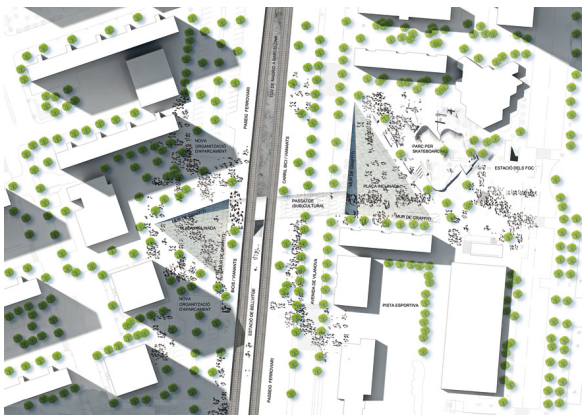

Lisätietoa löytyy kilpailun järjestäjien sivuilta:
www.amb.cat/web/territori/urbanisme/passatges
www.passages-ivm.com/en/edition/metropolitan-passages-results-6-competitions

Viipurin kirjaston restauroinnille
Europa Nostra -palkinto 2015

Suomalaisten suunnittelema Viipurin **Alvar Aalto** -kirjaston restaurointi voitti Euroopan merkittävimmän kulttuuriperintöpalkinnon, Europa Nostra -palkinnon. Palkinto luovutetaan Viipurin kirjastolle kesäkuussa Oslon kaupungintalolla.

Palkintolautakunta kiitti poikkeuksellisen hyvin tutkittua ja erittäin hienovaraista restaurointia, joka säilytti kirjaston toiminnot sopeuttaen ne tämän vuosituhannen vaatimuksiin. Se korosti erityisesti hankkeen ansiokasta kansainvälistä yhteistyötä, varsinkin Suomen ja Venäjän restaurointitoimikuntien välillä.

Vuonna 1935 valmistunut kaupunginkirjasto on yksi Alvar Aallon mestariteoksista ja 1930-luvun funktionalismin merkittävimmistä luomuksista. Se on kuuluisa erityisesti kattoikkunoin valaistuista lainaus- ja lukusaleistaan sekä aaltomaisesti muotoillusta luentosalin katostaan.

Uudistusta askel askeleelta

Rakennus vaurioitui toisessa maailmansodassa ja jäi tyhjilleen yli vuosikymmenen ajaksi. 1950-luvulla kirjasto rakennettiin suurelta osalta uudestaan, mutta lopputulokseen ei oltu tyytyväisiä. Rakennuksen säilymisestä oltiin huolissaan 1990-luvulle saakka, jonka jälkeen tiloja on uudistettu askel askeleelta Alvar Aalto -säätiön säilyttämien alkuperäisten piirustusten ja muun aineiston avulla.

Kirjaston restauroinnin suunnittelusta ja työmaan arkkitehtuurivalvonnasta vastasi Viipurin kirjaston Suomen restaurointiyhdistys (VKR). Restaurointitöistä vastasivat pieniä erikoistöitä lukuun ottamatta viipurilais- ja pietarilaisurakoitsijat. Restaurointihankkeen suunnittelutyön rahoitus tuli Suomesta ja kansainvälisistä lähteistä ja valtaosa käytännön työn rahoituksesta Venäjältä. Venäjän federaatio myönsi 6,3 miljoonan euron suuruisen rahoituksen restaurointihankkeen loppuun saattamiseen syksyllä 2010. Kunnostettu kirjasto avattiin yleisölle marraskuussa 2013.

Euroopan kulttuuriperintöpalkintojuhla on osa Europa Nostran vuotuista Euroopan kulttuuriperintökongressia, joka järjestetään Oslossa **10.–14.6.2015**.

GUSTAF WELIN 1935 / ALVAR AALTO -SÄÄTIÖ

Sisäänkäyntiaula vuonna 1935. Aulassa Aino ja Alvar Aalto sekä Aarne Ervi.

MAREN NIELSEN / VKR

Sisäänkäyntiaula vuonna 2013. Aulassa Maija Kairamo, Tapani Mustonen ja Leif Englund.

PETRI NEUVONEN / VKR

Pääsisäänkäynti vuonna 2014. Julkisivukivenä alkuperäislouhoksesta Juuasta sahattu ja tuotettu vuolukivi.

Uusia asetuksia ja ohjeita maankäyttö- ja rakennuslain tueksi

Rakentamista koskeva sääntely säilyy sisällöllisesti pääosin ennallaan, mutta uudet asetukset ja ohjeet uudistavat erityisesti rakentamisen ohjausta. Tavoitteena on selkiyttää sääntelyä ja ennakoida ja yhtenäistää säännösten soveltamista.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudet asetukset ja ohjeet: www.ym.fi > Ajankohtaista > Tiedotteet > Asetuksilla yhtenäisyyttä rakentamiseen.

Maankäyttö- ja rakennuslain muutokset astuivat voimaan 1.9.2014. Niitä tukemaan on laadittu asetuksia ja ohjeita, jotka astuvat voimaan 1.6.2015. Samassa yhteydessä tullaan kumoamaan nykyiset Suomen rakentamismääräyskokoelman osat A1 (valvonta ja tekninen tarkastus) ja A2 (suunnittelijat ja suunnitelmat).

Uudet asetukset koskevat rakentamisen suunnitelmia ja ohjeita sekä rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymistä. Jälkimmäisestä säädetään suunnittelualoittain, millä perusteilla vaativuusluokka määritetään vähäiseksi, tavanomaiseksi, vaativaksi tai poikkeuksellisen vaativaksi. Vaativuusluokissa on eroteltu uudisrakentaminen ja korjaustyö. Huomioitavaa on, että uudet suunnittelutehtävien vaativuusluokat ja niiden rajat eivät vastaa aikaisemmin käytössä olleita vaativuusluokkia (AA, A, B ja C).

Uusien asetusten lisäksi maankäyttö- ja rakennuslakia on tarkennettu pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tehtäviä koskevalla sääntelyllä. Aiheesta voi lukea lisää erityisesti pääsuunnittelijan vastuun näkökulmasta ATL:n palstalta sivulta 40.

Uutta kelpoisuusvaatimuksista

Maankäyttö- ja rakennuslain muutoksia ja asetuksia tarkentavat yhteensä viisi uutta ympäristöministeriön ohjetta eli ohjeet 1) rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokista, 2) rakennusten suunnittelijoiden kelpoisuudesta, 3) rakentamisen työnjohtotehtävien vaativuusluokista ja työnjohtajien kelpoisuudesta, 4) rakentamista koskevista suunnitelmista ja selvityksistä sekä 5) rakennustyön suorituksesta ja valvonnasta. Näissä ohjeissa selostetaan säännösten sisältöä sekä annetaan niitä koskevia suositusluonteisia tulkintaohjeita. Näin tuetaan säännösten yhtenäistä soveltamista.

Suunnittelijoiden kelpoisuusvaatimukset on määritetty maankäyttö- ja rakennuslain pykälässä 120 e. Suunnittelijoiden kelpoisuutta koskevan ohjeen merkittävin uudistus on ulottaa tutkinnon sisältöä koskevat määritykset rakennussuunnitteluun vastaavasti kuin aikaisemmin on tehty rakennesuunnittelun osalta. Tutkinto yksistään ei enää riitä kelpoisuuden arvioinnin perustaksi, vaan nyt tulee tarkastella, sisältävätkö tutkinto tai sitä täydentävät opinnot riittävästi määrättyjä opintosuorituksia. Nykyisen EU:n ammattipätevyysdirektiivin mukaisen arkkitehtitutkintomme osalta nämä vaatimukset täyttyvät lähes poikkeuksetta automaattisesti.

Kesästä 2014 lähtien pysähdyksissä ollut Rakennus-, LVI- ja kiinteistöalan henkilöpätevyydet FISEn vapaaehtoisten suunnittelun ja työnjohdon pätevyyksien toteaminen käynnistyy uudelleen. SAFAn sihteeröimien pätevyyksien osalta tilanne koskee pääsuunnittelijan ja rakennussuunnittelijan pätevyyksiä. Uudet päivitetyt kriteerit, lomakkeet ja pätevyyslautakuntien kokousajat pyritään julkaisemaan toukokuussa. Tästä tiedotetaan erikseen.

Pia Selroos
SAFAn koulutusvastaava

Vähä-Kiljavalle saunaan tai lomanviettoon

SAFAn jäsenillä on mahdollisuus viettää kesää Vähä-Kiljavalla, Hyvinkään Sääksjärven rannalla. Tietoa varattavista saunavuoroista sekä vuokrattavien mökkien ja majoitusrakennuksen huoneiden vapaista viikoista löytyy SAFAn verkkosivuilta **www.safa.fi/fin/safa/kiinteistot/vaha-kiljava**.

Lisätietoja antaa myös marja.peltonen@safa.fi.

KUVAT: PIPSA PENTTINEN

Inari Virkkala, Emma Johansson ja Julius Jääskeläinen toimivat panelisteina.

Voiko arkkitehti vaikuttaa?

***Arkkitehtiuutisten* ja *Arkkitehti*-lehden järjestämien kirjoittajatapaamisten tarkoituksena on tuoda yhteen lehtien tekijät ja kirjoittajat ja vaihtaa ajatuksia ajankohtaisista aiheista. Tällä kertaa teemana oli *Muutoksen merkit*. Keskustelun aiheiksi nousivat kysymykset kestävästä suunnittelusta ja suunnittelijan mahdollisuuksista ja velvollisuudesta vaikuttaa.**

Paikalle oli saapunut ilahduttavan monimuotoinen joukko arkkitehtuurikirjoittajia. Panelisteina toimivat nuoremman arkkitehtipolven edustajat **Emma Johansson**, **Julius Jääskeläinen** ja **Inari Virkkala**, joista kukin on työssään pyrkinyt eri keinoin vaikuttamaan yhteiskuntaan.

Mitkä ovat arkkitehdin mahdollisuudet vaikuttaa? Ensinnäkin pitää valita omia arvoja vastaavia projekteja. Emma Johansson kuuluu Studio Puisto Arkkitehteihin, joka on tästä hyvä esimerkki. Noin puolet yrityksen hankkeista on itse käynnistettyjä: saadaan idea ja otetaan yhteys yrittäjään ja rahoittajaan.

Inari Virkkala puolestaan suunnitteli Komitu-työryhmän kanssa nuorisokeskuksen Kambodžaan. Rakennusmateriaalina käytettiin paikallisten hyljeksimää bambua, mikä laski rakennuksen hiilijalanjälkeä huomattavasti. Tärkeintä onkin tehdä esimerkki: bamburakennus innoittaa rakentamaan muita samanlaisia.

Hyödyllistä vai hyödytöntä?

Julius Jääskeläinen oli muiden panelistien kanssa eri linjoilla. Hän ei usko, että maailmaa voi parantaa arkkitehtuurilla, sillä rakennuttajat toimivat rahan ehdoilla. Hänen mielestään eko-projekteilla valetaan uskoa, että ollaan edistyksellisillä raiteilla. Ekologisten kikkojen ujuttaminen rakennuksiin tuntuu tuloksiin nähden hyödyttömältä: ei riitä, että rakennuksen hiilijalanjälki on 20 prosenttia normaalia pienempi, kun sen pitäisi olla nolla. ”Sillä parannetaan vain omaa omaatuntoa”, Jääskeläinen totesi. Hän on kiinnostunut yhteiskuntateoriasta ja uskoo pystyvänsä vaikuttamaan tehokkaimmin kirjoittamalla.

Johanssonin ja Virkkalan ajatukset saivat yleisöstä vastakaikua. Yhdellä arkkitehdilla voi olla tärkeä rooli uusien näkökulmien avaajana ja keskustelun herättäjänä. Pienet asiat ovat tärkeitä, koska suuriin yhden ihmisen on vaikea vaikuttaa. ”Siksi pitää aina puuttua siihen pieneen, mikä on kaikkein lähin”, **Tapani Launis** summasi yleisöstä.

Launis kuuluu siihen ikäryhmään, joka oli todistamassa aatteellista muutosta arkkitehtuurin kentällä 1960-luvulla. Yleisön joukosta löytyi muitakin saman ikäpolven edustajia, ja keskustelu kääntyi nykypäivän ja 50 vuotta sitten alalla vallinnen ilmapiirin vertailuun. **Juha Ilosen** mukaan vaikuttamiskeinot ovat nykyään modernimpia. ”Tänä päivänä ei myöskään olla yhtä ahdasmielisiä, esimerkiksi erilaiset poliittiset mielipiteet suvaitaan”, Ilonen pohti. Jotain samaa kuitenkin löydettiin: kumpaankin aikaan on kuulunut visuaalisuuden kyseenalaistaminen.

Muutoksen merkit ilmassa

Kun panelisteilta kysyttiin heidän suhteestaan taiteeseen, kaikki laittoivat toiminnallisuuden arkkitehtuurissa esteettisen ilmaisun edelle. ”Visuaalisuus on arkkitehtuurissa pahin este – pitäisi opetella olemaan epäluuloisempi sen suhteen”, Jääskeläinen tuumi. Hän piti arkkitehtuuria ilmaisumuotona tehottomana ja kalliina.

Charlotta Nyholm, Eva Haggrén ja Emma Johansson.

> VIRKKALAN MIELESTÄ ON RIKKAUS, ETTÄ ARKKITEHTUURIIN SISÄLTYY PALJON MUUTAKIN KUIN VISUAALINEN PUOLI: MIKSI TYYTYÄ VAIN ESTETIIKKAAN?

Virkkalan mielestä on rikkaus, että arkkitehtuuriin sisältyy paljon muutakin kuin visuaalinen puoli: miksi tyytyä vain estetiikkaan? Toisaalta on kyseenalaistettava vastakkainasettelu visuaalisen ja toiminnallisen puolen välillä – onhan Kambodžan nuorisokeskuskin loistava esimerkki siitä, että hyödynnetään saatavilla oleva materiaali ja tehdään siitä mahdollisimman toimiva ja esteettinen kokonaisuus.

Paikalla olleet tuntuivat olevan yhtä mieltä siitä, että arkkitehdin rooli on väistämättä muutoksen edessä. Siihen, mitä tämä muutos voisi merkitä, ei löytynyt selkeää vastausta. Tärkeää olisi, että arkkitehti voisi tehdä työtä, joka ei ole täydessä ristiriidassa hänen maailmankuvansa kanssa.

Ella Müller

Eteläsataman kirjavia vaiheita

Arkkitehtuurimuseon yleisöluentojen sarjassa 8.4. amanuenssi Antti Aaltonen valotti Helsingin Eteläsataman suunnittelun ja rakentamisen historiaa.

Eteläsataman vaiheikas tarina alkaa jo vuodesta 1639, jolloin Tukholman kaupunginarkkitehti **Anders Torstensson** laati Helsingin ensimmäiset asemakaavat. Seuraavalla vuosisadalla rannalla olivat panimo ja Ullanlinnan telakka.

Johan Albrecht Ehrenströmin asemakaava loi alueen nykyiset linjat vuonna 1817: suora talorivistö rajaa satamaa ja toreja. Naapurit Sundmanin talon ympärillä ovat sittemmin aina olleet edellisiä korkeampia, ja eteläpäädyn puistojen puusto on kasvanut. Siten Saksalainen kirkko sekä Observatorio ovat menettäneet asemiansa kaupunkikuvassa, mutta liki kaksi vuosisataa sitten piirretty linja on säilynyt. Tosin ainakin Eteläranta 10:n kilpailuehdotuksissa monet arkkitehdit koettivat rikkoa rivistöä, mutta **Keijo Petäjän** ja **Viljo Revellin** Palace asettui siihen sopuisasti.

Aaltonen lopetti monipuolisen ja ansiokkaasti kuvitetun esityksensä neljä vuotta sitten pidettyyn Kirjava satama -kilpailuun. Guggenheimin polttavaa kysymystä sivusi vain tuore valokuva parkkipaikasta. Milloin ahkerasti suunniteltu alue saa seuraavan toteutuvan kerrostumansa?

Jonas Malmberg

Paikallista pöhinää

Käynnissä on jälleen aktiivinen tapahtumavuosi SAFAn ala- ja paikallisosastoissa. Viitisentoista osallistujaa kokoontui maaliskuussa SAFAn toimistolle keskustelemaan arkkitehtien toiminnasta eri puolella Suomea.

Hiljattain saatiin päätös opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustuksesta alueellisen arkkitehtuuritoiminnan edistämiseen. Päätös takaa sen, että arkkitehtuurin näkyvyydelle on hyvät edellytykset myös tänä vuonna.

Kevään projektiavustuskierroksella haettiin avustusta peräti 27 hankkeelle. Niistä 23 hankkeelle myönnettiin avustusta yhteensä yli 42 000 euroa. Kesällä tullaan käymään vielä toinen hakukierros, jossa avustusta myönnetään erityisesti osastojen yhteiselle, syksyllä järjestettävälle tapahtumapäivälle.

Alueellinen toiminta on hyvässä vauhdissa

Monilla alueilla toiminta on pyörähtänyt jo hyvään vauhtiin. HESA-SAFA jatkaa aktiivista ekskursiotoimintaa ja laajentaa perinteistä alkusyksyn Villa Oivala -retkeä myös muille avoimeksi tapahtumaksi.

TAMSAFAn hallitukseen saatiin kaavoituksen edustaja, joka on jo nyt parantanut yhteyksiä paikalliseen kaupunkisuunnitteluun.

– Jäseniämme on pyydetty mukaan työryhmiin, ja tuntuu siltä, että mielipiteistämme ollaan nyt aidosti kiinnostuneita. Tampereella on tänäkin vuonna paljon säpinää muun muassa Arkkitehtuuriviikon tiimoilta, mutta alan eri toimijoiden välisessä yhteistyössä olisi silti vielä parantamisen varaa, TAMSAFAn puheenjohtaja **Iida Kalakoski** sanoi.

YAPA-SAFAn sporttiklubilla harjoiteltiin argentiinalaista tangoa.

MIIA-LIINA TOMMILA

HANNA OKSMAN

Muutos – kohti kestävämpää tulevaisuutta -näyttelyn avajaiset.

Turussa vakiintuneiden pop up -valokuvanäyttelyiden, arkkitehtuuriklinikan, Studia Generalia -luentojen ja Suljetut tilat -tapahtumien rinnalla järjestetään opiskelijajäsenten koordinoima ekopäivä.

Kaakko-SAFA puolestaan jatkaa viime vuonna taiteilijoiden kanssa aloitettua yhteistyötä, taidetreffejä, myös tänä vuonna.

Pohjois-Suomessa ryhdyttiin pari vuotta sitten järjestämään ruohonjuuritason tempauksia, jotka näkyivät kaupunkilaisille Oulun parkkiruuduissa ja viime kesänä talkoovoimin nousseen saunan muodossa. Tänä vuonna on vuorossa kaupunkilaisten olohuoneet, jotka nousevat Oulun kaupungin vajaakäytössä oleville alueille. Mukavasti yleisöä vetäneitä PechaKucha-iltoja jatketaan, samoin kuin jäsenkunnan sisäistä keskustelua edistäviä Cava-kahviloita.

Rakennusperintö-SAFA on lunastanut paikkansa

Yhden vuoden ikään ehtinyt alaosasto Rakennusperintö-SAFA on jo vuoden aikana osoittanut tarpeellisuutensa. Osasto on ottanut kantaa ajankohtaisissa rakennussuojeluun liittyvissä aiheissa, järjestänyt jäsenilleen useita ekskursioita ja verkostoitunut aktiivisesti muun muassa Rakennustaiteen seuran ja Museoviraston kanssa. Syksyllä on tiedossa kaikille avoin seminaari.

EKO-SAFAn tämän vuoden ohjelmassa on seminaari kestävästä yhdyskuntasuunnittelusta – teemana paikalliset energiaratkaisut – sekä Laiturin *Muutos*-näyttelyn yhteydessä järjestettävät kuusi seminaari- ja tietoiskuiltaa. Kevääksi suunnitellaan polkupyöräretkeä Berliinin ekokohteisiin. Osaston kymmenvuotisen taipaleen kunniaksi Laiturilla järjestettiin maaliskuussa juhlaseminaari.

> KEVÄÄN PROJEKTIAVUSTUS-KIERROKSELLA HAETTIIN AVUSTUSTA PERÄTI 27 HANKKEELLE. NIISTÄ 23 HANKKEELLE MYÖNNETTIIN AVUSTUSTA YHTEENSÄ YLI 42 000 EUROA.

Seuraavaksi alaosastorintamalla jäädään odottamaan opiskelijoiden omaa Opiskelija-SAFAa.

Jokainen jäsen kuuluu paikallisosastoon

SAFAn pääsihteeri **Paula Huotelin** kertoi emo-SAFAn kuulumisia. SAFAn strategiaa päivitetään tänä vuonna, ja strategiasta on lähdössä pian kysely jäsenkunnalle. Kyselyjä on tänä vuonna tiedossa myös arkkitehtien tutkimus- ja kehityshankkeista ja SAFAn julkaisemista lehdistä.

– Hallituksessa on suunniteltu osastoille myönnettävän kiinteän toimintatuen kasvattamista ensi vuonna. Tarkoituksena olisi tuen avulla lisätä osastojen jäsenkuntaa aktivoivia hankkeita. Suurten ikäluokkien eläköityminen on pienentänyt jäsenkuntaa. Uusia, aktiivisia jäseniä tarvitaan siis mukaan toimintaan, ja tässä työssä myös osastojen rooli on tärkeä, Huotelin sanoi.

Hesa-SAFAn puheenjohtaja **Kirsti Rantanen** totesi, etteivät jäsenet aina tiedä kuuluvansa paikallisosastoon automaattisesti. Osalle jäsenistä lienee siis epäselvää, että jokainen kuuluu paikallisosastoon asuinpaikkakuntansa perusteella ja että jokaisella on lisäksi mahdollisuus liittyä yhteen tai useampaan alaosastoon. Osastojen kannattaa siis hyödyntää nykyistä paremmin myös SAFAn tiedotuskanavia oman toimintansa rummuttamiseen.

Lopuksi keskusteltiin kannanotoista. Pienillä paikkakunnilla kannanotot henkilöityvät herkästi, mikä voi hankaloittaa mielipiteen ilmaisemista. SAFAn puheenjohtaja **Leena Rossi** muistutti, että kaavaprosessissa kannattaa aloittaa keskustelu riittävän varhaisessa vaiheessa. Jos vuorovaikutus on onnistunutta, myöhemmät valituskierrokset voidaan välttää.

– Voi myös olla hyvä ottaa kantaa riittävän usein, jolloin yksittäinen kannanotto ei nouse suhteettoman suureen rooliin, Rossi sanoi.

Vuorovaikutus-teemavuoden hengessä toimivia yhteistyömuotoja kaupunkien päättäjien kanssa tullaan kehittämään SAFAssa vielä tämän vuoden aikana.

Päivi Virtanen

SAFAn liittovaltuustovaali 2015

Marraskuussa valitaan jäsenet SAFAn liittovaltuustoon kaudelle 2016–2018. Nyt on aika ryhtyä valmistelemaan ehdokasasettelua ja vaaliteemoja. Ketkä tahansa kuusi SAFAn jäsentä, joilla on oikeus osallistua vaaliin, voivat perustaa valitsijayhdistyksen ja asettaa ehdokaslistan.

Liiton jäsenellä on vaalissa äänioikeus, mikäli hän on tullut liiton jäseneksi ennen vaalivuoden kesäkuun loppua eikä ole menettänyt jäsenoikeuksiaan sen jälkeen. Edellisen vuoden mahdolliset jäsenmaksurästit tulee olla maksettu **31.5.2015** mennessä.

AIKATAULU

12.–19.6.	Vaaliluettelo nähtävillä SAFAn toimistossa ja verkkosivuilla
4.9.	Valitsijayhdistysten ehdokaslistoja ja vaaliliittoja koskevat asiakirjat toimitettava SAFAan
7.–21.10.	Äänestys (sähköisesti)
23.10.	Vaalin tulosten julkistus SAFAn verkkosivuilla

Vaaliopas 2015 lomakkeineen päivitetään SAFAn verkkosivuille toukokuussa. Seuraa vaalitiedotusta *au*:ssa ja verkossa!

Erään teekkarin **muistumia**

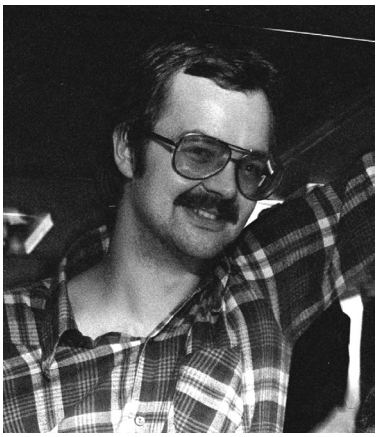

Aloitin opiskelun Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin osastolla vuonna 1976 ja valmistuin vuonna 1985 kurssini kolmantena. Opiskelimme keskustassa, Tuomiokirkonkadulla – Hervannassa käytiin vain syksyisin ilmoittautumassa. Opiskeluaikani oli kaikin puolin kansallisesti ja kansainvälisesti jännittävää aikaa.

Pohjatyö oli tehty jo 1960- ja 1970-lukujen taitteessa. Samana vuonna – vuonna 1969 – kun Tampereelle perustettiin Teknillisen korkeakoulun sivukorkeakoulun arkkitehtuurin osasto, keskiolut vapautui Alkosta maitokauppoihin, viisipäiväinen työviikko tuli ympärivuotiseksi, Led Zeppelinin esikoisalbumi julkaistiin, **Jan Palach** sytytti itsensä tuleen Tšekkoslovakian neuvostomiehityksen vastalauseeksi, **Neil Armstrong** käveli kuussa ja **Jasser Arafatista** tuli Palestiinan vapautusjärjestön johtaja.

Vuonna 1970 Tampereen arkkitehtiopiskelijat perustivat Tampereen arkkitehtikillan TamARKin. Samaan aikaan Beatles hajosi, Assuanin pato valmistui, ensimmäinen Ruisrock pidettiin Turussa – minulta varastettiin siellä teltta sekä makuupussi –, **Jimi Hendrix** kuoli, samoin **Janis Joplin**, **Aleksandr Solženitsynin** sai Nobelin kirjallisuuspalkinnon, **Teemu Selänne** syntyi ja **Charles de Gaulle** kuoli.

Noihin aikoihin ei ekologisista arvoista juuri tiedetty, saati piitattu, ja usko tulevaan oli luja. Opintojen vapaus oli huumaavaa – se tehtiin, mitä tarvittiin valmistumiseen, mutta muutoin kenttä oli vapaa ja innostus arkkitehtuuriin valtavaa. Intomieliseen ja idealistiseen arkkitehtiopiskelijaan oli helppo vaikuttaa. Killan sosiaalipoliittinen ohjelma laajeni syleilemään koko maailman hyvinvointia ja oikeudenmukaisuutta. Luokkatietoisuus oli kurssissa, Neuvostoliittoa ei ollut lupa parjata eikä sosialismia arvostella. Arkkitehtuuri yhdisti, ja siitä keskusteltiin innokkaasti.

1970-luvun arkkitehtuuri ei tuottanut montakaan juhlimisen arvoista tuotosta, mutta olihan **Alvar Aalto** vielä mukana, vaikkei ehkä enää ihan edellisen vuosikymmenen vedossaan. Finlandia-talo lienee tunnetuin ajalla nousseista rakennuksista. Massiivisin esimerkki ajan tavasta suhtautua rakentamisen ihanteisiin saatiin lähiörakentamisen muodossa – lähimetsät monistettiin täyteen elementtitaloja maalta muuttavien tarpeisiin. Silloin puhuttiin nukkumalähiöistä, vain asumiseen pelkistetyistä kerrostaloryhmistä metsän keskellä.

Nopeasti yleistynyt elementtirakentaminen, aluerakennussopimukset sekä öljyn hinnan yhtäkkinen nouseminen – vuoden 1973 energiakriisi – näkyivät arkkitehtuurissa nopeasti äärimmäisen vaatimattomina, jopa ankeina rakennusryhminä. Teollisen rakentamisen myötä vallitsevaksi tyylisuunnaksi jumiutui pohjoinen modernismi, joka alkoi jakaantua koulukuntiin. Näistä ekspressionismi oli veistoksellinen ja muita vapaampi.

1980-luvun nousukaudella vaurastumisen lumo vei vasemmistolaisuudelta pohjan ja tieto Neuvostoliiton todellisuudesta loput. Aika oli valmis vihreälle liikkeelle: ideologia oli helpompi sulattaa, eikä siihen tarvinnut kysellä poliittista oikeutusta. Opiskelijan elämä oli yhä vapaata ja miellyttävää, työnantajansa saattoi valita, samoin työajat. Opintojen venyminen yli vuosikymmenen tai jopa usean mittaiseksi ei haitannut ketään. Avautuvassa Euroopassa saattoi matkustella ihan minne vain.

Edellisen vuosikymmenen pettymykset rakentamisessa virittivät keskustelun laadusta ja keinoista sen parantamiseksi. Syntyi monimuotoisia rakennuksia, joilla tavoiteltiin ympäristön virikkeisyyttä, mutta seurauksena olikin arkkitehtoninen muotokaaos: erkkereitä, torneja, sisäänvetoja ja pullistuksia. Arkkitehtuurin suuri juttu oli postmodernismi – tuttavallisemmin ”possuttelu”. Suomalaisittain puhuttiin myös regionalismista tai Oulun koulusta, ikiomasta versiostamme iloisen ja vähemmän rationaalisen ilmeen arkkitehtuurin alalla. 1980-luvun loppupuolella rakentaminen painottui lukuisten julkisten rakennusten lisäksi yhä enemmän toimistotaloihin ja lasikatteisiin ostosparatiiseihin.

> 1970-LUKUA KURJEMPAA VUOSIKYMMENTÄ EI SUOMALAISEN ARKKITEHTUURIN KIRJAAN PYSTYTÄ ENÄÄ KOSKAAN KIRJOITTAMAAN – TOIVOTTAVASTI.

Aika-ajoin haikaillaan kovastikin opiskeluvuosieni intohimoisen poliittisen tietoisuuden aikaan ja puhutaan nykypäivistä arvottomuuden aikana. Arkkitehtuurin kannalta tilanne on aika tavalla toinen: 1970-lukua kurjempaa vuosikymmentä ei suomalaisen arkkitehtuurin kirjaan pystytä enää koskaan kirjoittamaan – toivottavasti.

Ammatissamme pelkkä koulutus ei riitä, ei edes puoliväliin. Ennen kaikkea arkkitehdin tulee ymmärtää elämää. Tätä tietoa ei saavuteta harjoitustöitä puurtamalla, ei näyttöä tuijottamalla, ei luennolla, ei edes somessa eikä arkkitehtitoimistoissa. Elämästä oppiminen vaatii henkilökohtaista kokemusta, heittäytymistä, hauskanpitoa – räävitöntä hurlumheitä elämän ylä- ja alamäkien kohtaamiseksi ja itsestä oppimiseksi. Tätä tarjoaa alussa opiskelijayhteisö, jonka puitteissa elämänkin opiskelu voi alkaa.

Esko Rautiola

au:n opiskelijapalstan käynnistää Tampereen teknillisen yliopiston arkkitehtuurin osastolla vuonna 1976 aloittanut Esko Rautiola. Hän toimi SAFAn puheenjohtajana vuosina 2012–2014.

Vinkkaa juttuideoita! Jos olet kiinnostunut kirjoittamaan palstalle, ota yhteyttä toimitukseen (au@safa.fi) tai opiskelija-asiamies Noora Laakiin (noora.laak@safa.fi). Kirjoituksista maksetaan kirjoituspalkkio.

Kevään 2015 diplomityöt

Keväällä 2015 on valmistunut runsaasti arkkitehtuurin diplomitöitä. *au* esittelee vuoden kuluessa kiinnostavia lopputöitä tarkemmin.

Aalto-yliopisto, arkkitehtuurin laitos

Tarmo Juhola: *Tampereen Musiikkiakatemian laajennus*
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Niko Sirola

Klas Järnefelt: *Arroyo*
Valvova professori Trevor Harris
Ohjaajat Hossam Hewidy, Niko Tiula
Tarkastaja Antti Ahlava (sij. Fernando Nieto)

Annika Karlsson: *Horelliområdets daghem*
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Jenni Reuter

Kristian Kontula: *Hernesaari block – a juxtaposition of functions, people and forms*
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Fernando Nieto

Heikki Narko: *Eurooppalaisen puukerrostalon nykytila ja tulevaisuus*
Ohjaaja Pekka Heikkinen
Tarkastaja Matti Kuittinen

Satu Pönkkä: *Hotelli Kaartin lasaretin kortteliin*
Valvova professori Hannu Huttunen
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Mikko Heikkinen

Kati Rusanen: *Kuntoutumisen osaamiskeskus – Forssan Korkeavahan terveysaseman muutossuunnitelma*
Valvova professori Hannu Huttunen
Ohjaaja Jarmo Ruohonen
Tarkastaja Trevor Harris

Anna Shevchenko: *Townhouse-alue urbaaniin merimaisemaan*
Ohjaaja Hannu Huttunen
Tarkastaja Pirjo Sanaksenaho

Grete Terho: *Arkkitehtuurikeskus – suunnitelma Kaartin maneesiin*
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Aimo Nissi

Helena Vartia: *Asunto kotina – suuret kerrostaloasunnot pääkaupunkiseudulla: asukashaastattelututkimus*
Valvova professori Hannu Huttunen
Ohjaajat Anne Tervo, Mari Karttunen, Antti Pirinen
Tarkastaja Helena Teräväinen
Olli Vuorinen: *Suomi-chō – korttelin uudelleenrakentamissuunnitelma Tokion Kichijōjiin*
Ohjaaja Trevor Harris
Tarkastaja Karin Krokfors
Shan Zhong: *Vague Space – The Experience of Wine and Architecture*
Ohjaaja Pirjo Sanaksenaho
Tarkastaja Pekka Heikkinen

Oulun yliopisto, arkkitehtuurin tiedekunta

Anni Hintikka: *Guggenheim Helsinki*
Valvova professori Matti Sanaksenaho
Tiina Juuti: *Hyvinvointikeskus Tampereen Etelä-puistoon*
Pääohjaaja Rainer Mahlamäki
Katariina Knuuti: *Vikkilänmäen päiväkoti, paikkoja lapsuudelle*
Pääohjaaja Rainer Mahlamäki
Ohjaaja Aulikki Herneoja
Jukka Rajala: *Tampereen Musiikkiakatemiatalon laajennus*
Valvova professori Rainer Mahlamäki

Tampereen teknillinen yliopisto, arkkitehtuurin laitos

Melina Aakula: *Kylpylä kokemuksena, Autere, Merikylpyläsuunnitelma Helsingin Hietaniemeen, Ourit-saarille*
Tarkastaja Ilmari Lahdelma
Kriitikko Hannu Tikka
Tapio Kaasalainen: *Ikääntyvät asukkaat ja asunnot – vaiheittaiset esteettömyysparannukset lähiökerrostaloissa*
Tarkastaja Markku Hedman
Kriitikko Pekka Saatsi
Maire Liukko: *Tornitalot Jyväskylän Piippurantaan*
Tarkastaja Markku Hedman
Kriitikko Panu Lehtovuori
Harri Ylinen: *Ikoni – pientaloratkaisu Kuopion ruutukaavakeskustan täydennysrakentamiseen*
Tarkastaja Markku Hedman
Kriitikko Ilmari Lahdelma

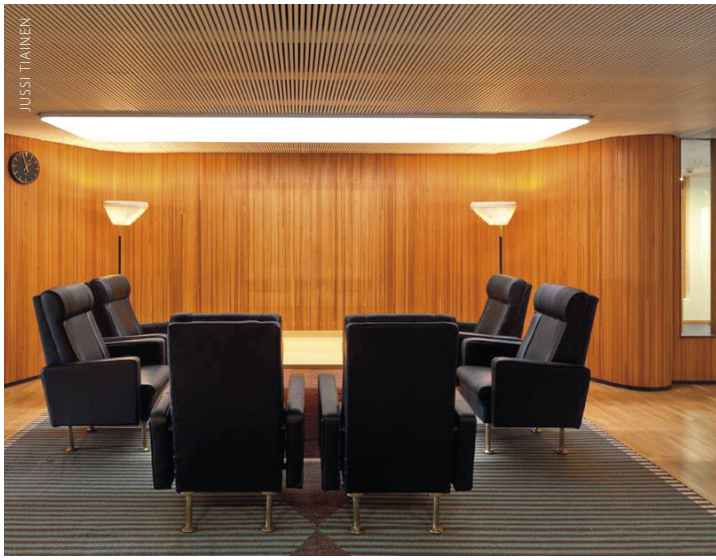

Stora Enson pääkonttori (Kanavaranta 1).

HESA-SAFA muuttaa sääntöjään

Tervetuloa kaikki Helsingin ja Uudenmaan seudulla asuvat safalaiset paikallisosastonne kokoukseen **20.5.2015** Stora Enson pääkonttorille (Kanavaranta 1). Kokouksessa käsitellään osaston sääntöjen muutosta.

klo 16.00 Talokierros, esittelijöinä arkkitehdit SAFA **Jyrki Iso-Aho** / A-konsultit ja **Tuula Pöyhiä** / Alvar Aalto -säätiö
klo 17.00 Osaston kokous: osaston sääntöjen muutos
klo 17.30 Stora Enson puurakentamisratkaisujen esittely, tarjoilua

Osaston kokoukseen ei tarvitse ilmoittautua, mutta talokierrokselle on rajallinen määrä paikkoja. Myös tarjoilujen mitoittamista varten pyydetään ennakkoilmoittautumisia osoitteeseen hesasafa@safa.fi tai puhelimitse 041 516 5658.

Huom! Työn alla on myös ekskursio Stora Enson CLT-kerrostaloon Pitäjänmäellä – lisätietoja myöhemmin sähköpostitse ja HESA-SAFAn Facebook-sivuilla.

Budjettihinnat ja kustannusarviot

www.fmclaskentapalvelut.fi

KUSTANNUSHALLINNAN ASIANTUNTIJAPALVELUT

- Rakennushankkeiden budjettiarviot
- Vertailulaskelmat
- Tarkat kustannusarviot
- Laserkeilaus ja inventointimallinnus
- Rakennusriitojen selvitykset
- Elinkaarikustannukset

FMC Laskentapalvelut

KUIN OSA OMAA TIIMIÄSI

Pyörille oma säilytysteline

Helppokäyttöinen ovella® PyöräNoja PN-10

Viimeisintä uutta PyöräNojan kehityksessä:

KUMPARE ja JATKO-ELEMENTTI

Kumpare auttaa pyöräilijää laittamaan pyöränsä oikein telineeseen. Pyörä tulee aina silloin keskelle telinettä ja Jatko-Elementillä saadaan teline jatkettua kuinka pitkäksi halutaan.

www.ovella.fi
09-3877197
0400 421 677

Rakennusten suojaus

HANSAMEX OY

-törmäyssuojat, käsijohteet
-biostaattiset kestopinnoitteet
-räjähdys- ja savunpoistoluukut

Kuormatie 14 • 03100 Nummela
p. 09-5655 010 • f. 09-5607 0800
e-mail. info@hansamex.fi

Harkkotuotteet

Opastekilpiä

JULKISIVUTEKSTIT

Opasteita jo vuodesta 1951

VERSAALI OY

Teollisuustie 10-14
01800 Klaukkala
puh. 09-2766 010
myynti@versaali.fi
www.versaali.fi

ark

näköislehtiarkisto
www.ark.fi

Uusi sääntely korostaa **yhteistyötä**

Valtioneuvosto hyväksyi 12.3.2015 kaksi asetusta, jotka koskevat rakentamisen suunnittelutehtävien vaativuusluokkien määräytymistä sekä pääsuunnittelijan ja vastaavan työnjohtajan tehtäviä. Asetuksilla tarkennetaan syksyllä 2014 voimaan tullutta maankäyttö- ja rakennuslain muutosta.

Asetusmuutokset koskevat rakennuksen suunnittelua, suunnittelijoita, rakennustyönjohtoa, rakennuslupamenetelmiä ja rakentamisen viranomaisvalvontaa – lyhyesti sanottuna lähes kaikkea pääsuunnittelijan ja arkkitehdin arkeen liittyvää.

Samaan aikaa uusittiin ohjeita suunnittelijoiden kelpoisuuksista, suunnitelmista ja selvityksistä. Uusimisella on tarkoitus edistää lain ja asetuksien yhtenäistä soveltamista koko maassa.

Uudistusten myötä tehtävien vaativuusluokat täsmentyvät. Vaativuusluokkien välisien erojen täsmentäminen on erittäin tervetullut uudistus esimerkiksi suunnittelutehtävien resursoimisen ja suunnitelmien laadun turvaamisen kannalta. Samalla tavoin on tärkeää, että korjaus- ja muutosrakentamisen kasvava osuus on huomioitu säätämällä siitä erikseen sekä pääsuunnittelijaa että vastaavaa työnjohtajaa koskevissa pykälissä.

Pääsuunnittelija avustaa ja johtaa

Asetus korostaa sitä, että rakennushankkeeseen ryhtyvä ja pääsuunnittelija ovat hankkeessa työpari – eivät vastapuolia. Pääsuunnittelija on rakennushankkeen toinen keskeinen toimija rakennushankkeeseen ryhtyvän avustajana ja suunnittelun johtajana. Pääsuunnittelijan vastuulla on entistäkin vahvemmin suunnittelun johtaminen.

Pääsuunnittelija avustaa rakennushankkeeseen ryhtyvää huolehtimalla yhdessä tämän kanssa suunnitelmien lähtötiedoista, suunnitteluajan riittävyydestä, suunnitelmien riittävyydestä sekä osaltaan lupa-asiakirjojen, erityissuunnitelmien ja selvitysten laatimisesta ja toimittamisesta rakennusvalvontaviranomaiselle. Lisäksi pääsuunnittelija johtaa suunnittelua huolehtimalla yhdessä ryhtyvän kanssa muutossuunnittelusta, suunnittelijoiden vastuunjaosta ja yhteistyöstä sekä suunnittelun yhteensovittamisesta ja korjausrakentamisen osalta siitä, että rakennuksen rakennushistoria, ominaispiirteet ja kunto otetaan huomioon suunnitteluratkaisuja tehtäessä.

> ASETUS KOROSTAA SITÄ, ETTÄ RAKENNUSHANKKEESEEN RYHTYVÄ JA PÄÄSUUNNITTELIJA OVAT HANKKEESSA TYÖPARI – EIVÄT VASTAPUOLIA.

Pääsuunnittelija ja vastaava työnjohtaja

Asetuksen mukaan rakennustyön aikana keskeinen toimija on vastaava työnjohtaja. Tämä onkin luonnollista, sillä hänen toiminnallaan on ratkaiseva vaikutus rakentamisen laatuun ja viranomaisvalvontaan sekä siihen, miten suunnitelmia toteutetaan.

Vastaavan työnjohtajan asemaa rakennustyön aikana voi verrata pääsuunnittelijan asemaan suunnittelun aikana – työnjohtaja vastaa rakennustyön kokonaisuudesta ja eri rakennusvaiheiden yhteensovittamisesta.

Rakentaminen on aina ollut monen osapuolen sosiaalista yhteistyötä, joka tarvitsee kunnollisen ja toimivan roolituksen. Uusiin asetuksiin kannattaa tutustua, sillä laki- ja asetusmuutoksien osaamista ja yhteistyötä korostavilla säännöksillä on mahdollisuus parantaa rakennushankkeiden onnistumista.

Asetukset tulevat voimaan 1.6.2015. Samalla kumotaan vuodesta 2002 lähtien kaikille suunnittelijoille tutuiksi tulleet Suomen rakentamismääräyskokoelman osat A1 ja A2.

Vesa Juola

ATL-palsta

JUTTUVINKIT JA PALAUTE:
TOIMISTO@ATL.FI

Kuukauden signaali

Ruotsalaiset rakennuttamispalveluita tarjoavat arkkitehtitoimistot ovat perustaneet itselleen yhdistyksen nimeltään Byggande Arkitekter.

Yhdistyksen perustaminen on luonnollista jatkoa sille, että Ruotsissa yhä useammin arkkitehtitoimistot ja asiakkaat ovat halunneet, että arkkitehti veisi hankkeen kokonaisuudessaan läpi. Yhdistyksen tarkoituksena on vaikuttaa siihen, että arkkitehtitoimistot ryhtyisivät yhä enemmän myös rakennuttamaan.

Yhdistyksen puheenjohtaja **Magnus Månsson** toteaa yhdistyksen osoittavan, että arkkitehtitoimistoilla on sekä tahtoa että kykyä ottaa enemmän vastuuta rakennushankkeissa.

Varsinkin asuntorakentamisen puolella Ruotsissa ollaan kiinnostuneita uusista avauksista, joilla voitaisiin tuoda alalle uusia ideoita entistä laadukkaampaan ja kustannustehokkaampaan rakentamiseen. Rakennuttavien arkkitehtitoimistojen nähdään monipuolistavan tarjontaa ja kilpailuympäristöä.

Seuraa näitä

- **ATL:n vuosikokous ja seminaari tiistaina 28.4.2015**
  Paikka: Radisson Blu Royal Hotel, Runebergin-katu 2, Helsinki
  Seminaarissa käsitellään rakentamisen ja suunnittelun allianssimallien käyttöä.

OHJELMA
klo 15–17 seminaari
klo 17–18 vuosikokous
klo 18–20 buffet

Unelma **vihreästä kaupungista**

Maisema-arkkitehtuurin koulutusohjelma sai kauan kaivatun lisäresurssin, kun espanjalainen Juan José Galan Vivas aloitti helmikuussa kolmantena maisema-arkkitehtuurin professorina Aalto-yliopistossa. Hän on työskennellyt suunnittelijana, opettajana, tutkijana ja erilaisissa luottamustehtävissä. Energisesti alkanut viisivuotiskausi on täynnä suunnitelmia.

Miten päädyit maisema-arkkitehtuurin pariin?

– Kiinnostuin jo lapsena luonnonläheisistä paikoista, utopiakaupungeista, ideaaliyhdyskunnista. Aloitin opiskelun Valencian teknillisessä yliopistossa maatalousinsinööritieteistä ja arkkitehtuurista. Näkökulma keskittyi kuitenkin liiaksi luonnonvarojen hyväksikäyttöön, eikä se kiinnostanut minua. Urani käännekohdaksi muodostuivat maisema-arkkitehtuurin maisteriopinnot Edinburghissa.

Opiskeluvuosien jälkeen asuin lyhyen aikaa Kanadassa, mutta palasin kotimaahani Espanjaan, jossa työskentelin kolme vuotta monialaisessa konsulttitoimistossa. Perustin kuitenkin pian oman toimiston ja aloitin osa-aikaisesti maisema-arkkitehtuurin perusteiden opettamisen arkkitehtikoulussa.

Onko Espanjassa mahdollista valmistua maisema-arkkitehdiksi?

– Espanjassa voi opiskella maisema-arkkitehtuuria, mutta tutkintonimike on joko insinööri tai arkkitehti. Toimiessani neljä vuotta Espanjan maisema-arkkitehtiliiton puheenjohtajana ajoin maisema-arkkitehdille omaa tutkintonimikettä. Vuonna 2008 alkaneen talouskriisin ja yliopistojen varovaisuuden vuoksi hyvin valmisteltu tilaisuus kuitenkin menetettiin.

Ammatin tunnustaminen on vaikeaa ilman omaa tutkintoa, sillä Espanjassa ei ole muuta järjestelmää, jolla pätevyyden voisi osoittaa. Ulkomailla maisema-arkkitehdin tutkinnon suorittanut ei myöskään voi käyttää nimikettä Espanjassa.

Miten olet ajatellut työskennellä Aalto-yliopistossa?

– Tarkoitukseni on tehdä paljon, vaikka kieli asettaa tietysti rajoitteita. Suomessa on hiljaista ja asioita mietitään paljon. Opettajan ja opiskelijan suhde on täällä välittömämpi kuin Espanjassa, mutta kontaktiaikaa on huomattavasti vähemmän.

> KESTÄVÄ KAUPUNKI YHDISTYY YMPÄRISTÖN PROSESSEIHIN JA AIKAAN, SILLÄ MAISEMA ELÄÄ VÄHINTÄÄN IHMISSUKUPOLVEN PITUISISSA AIKASYKLEISSÄ.

Yliopistojen tehtävä on rakentaa tulevaisuutta. Emme voi tyytyä nykyisiin malleihin, vaan meidän on haisteltava, mitä uutta on nousemassa, ja kuviteltava parempi tulevaisuus. Olen kartoittamassa tutkimusaiheita, jotka liittyvät esimerkiksi vihreään infraan, tuotantomaisemiin tai digitaaliseen maisemaan. Olisin myös kiinnostunut käynnistämään monialaisia ja kansainvälisiä hankkeita.

Vihreä infra, ekosysteemipalvelut ja resilienssi ovat vakiintumassa kaupunkisuunnittelun sanastoon. Mikä on maisema-arkkitehtuurin rooli kestävässä kehityksessä?

– Roolin tulisi olla paljon nykyistä vahvempi. Vihreää verkostoa ei rakenneta vain asukkaiden virkistystä tai lajien moninaisuutta varten, vaan sen tulee palvella yhdyskunnan ”aineenvaihduntaa” – energiantuotantoa, vesien käsittelyä ja materiaalin kierrätystä. Vasta silloin voidaan puhua kestävyydestä.

Kestävä kaupunki yhdistyy ympäristön prosesseihin ja aikaan, sillä maisema elää vähintään ihmissukupolven pituisissa aikasykleissä. Tarvitsemme tutkimusta luodaksemme mittareita, joilla todennetaan kestävyyttä. Pelkkä mittaaminen ja kuvailu eivät kuitenkaan riitä. Meidän on myös rakennettava hyviä esimerkkejä. Maisema-arkkitehtuuri sopii oivallisesti tähän tehtävään.

Mitä haasteita maisema-arkkitehdeilla on edessään juuri nyt? Mitä meidän tulisi osata?

– Työskentelemme luontevasti välitilassa ja reunoilla, poikkisuuntaan eri aloja yhdistellen. Olemme taitavia koordinoijia. Pystymme laatimaan kompromisseja ihmisen ja luonnon välisiin monimutkaisiin ristiriitoihin.

On muistettava, että maisema-arkkitehtuuri käsittelee ennen kaikkea tilanmuodostusta eikä esimerkiksi vain biodiversiteettiä. Meidän on pystyttävä uudistamaan rooliamme samalla, kun vahvistamme perustaitojamme. Maisema-arkkitehtien suurimpia haasteita on välittää osaamisensa muille.

Meri Mannerla-Magnusson

Kirjoittaja toimii lehtorina Aalto-yliopiston arkkitehtuurin laitoksella.

Uusi Kaupunki Studia Generalia

-luento teemalla

Better Cities Through Participatory Design

KEYNOTE-PUHUJANA

YOSHIHARU TSUKAMOTO

ATELIER BOW-WOW’STA

(www.bow-wow.jp)

25.5.2015 klo 18

Köket (Kiseleffin talo, Torikorttelit)

Tapahtuman tarkempi ohjelma ja muut puhujat löytyvät Uusi Kaupunki -kollektiivin verkkosivuilta www.uusi-kaupunki.fi.

Tilaisuuden yhteistyökumppaneita ovat
Aalto-yliopisto
Tommila Architects
Guggenheim Helsinki -arkkitehtuurikilpailu

helsinkirekry.fi

HELSINKI

Vastaamme Helsingin maankäytön ja liikenteen suunnittelusta. Merkittäviä suunnittelukohteitamme ovat esimerkiksi Länsisatama, Kalasatama ja Östersundom. Teemme myös Helsingille uutta yleiskaavaa sekä suunnittelemme täydennysrakentamista eri puolille kaupunkia. Tehtävämme ovat kiinnostavia ja ne avaavat todellisia näköaloja Helsingin kehitykseen. Suurena työnantajana tarjoamme monipuoliset edut henkilöstöllemme.

Haemme vakituiseen työsuhteeseen

ARKKITEHTIA

(Työavain 17-9-15)

Tehtäviin kuuluu osallistuminen uuden yleiskaavan valmisteluun ja toteuttamisohjelman laadintaan. Edellytämme kokemusta kaupunkisuunnittelusta. Toimit osana monialaista työtiimiä, mutta vastaat myös itsenäisesti laajoista tehtäväkokonaisuuksista. Tarkemmat tiedot löytyvät rekrytointipalvelusta **www.helsinkirekry.fi**. Työavain ohjaa suoraan ilmoitukseen.

Hakuaika päättyy 19.5.2015. kello 16:00.

Helsingin kaupunki edistää henkilöstön yhdenvertaisuutta ja laaja-alaista tasa-arvoa.

Helsingin kaupunki
Kaupunkisuunnitteluvirasto

Lisää työpaikkoja
SAFAn verkkosivuilla
www.safa.fi

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

Lappeenrannan kaupunki hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA TAI KAAVASUUNNITTELIJAA

monipuolisiin maankäytön suunnittelutehtäviin. Työtehtävät painottuvat asemakaavoitukseen. Työsuhteen kesto 1 vuosi.

Lisäksi haemme **KAAVASUUNNITTELIJAA** ajalle 1.6.2015 – 23.4.2016, äitiysloman sijaisuus.

Hakemukset 15.5.2015 klo 12.00 mennessä.

Lisätietoja ja hakuohjeet avoinna olevista työpaikoista www.lappeenranta.fi > avoimet työpaikat tai www.kuntarekry.fi

TEKNINEN TOIMI

www.lappeenranta.fi

Partanen & Lamusuo Oy on kuopiolainen arkkitehtuuri-, taide- ja muotoilustudio, jonka erikoisuus on laaja-alainen ammattitaito ja ennakkoluuloton asenne tehdä kokonaisvaltaisia hankkeita arkkitehtuurin, taiteen ja muotoilun saroilla.

ETSIMME JOUKKOOMME PROJEKTIARKKITEHTIA JULKISIIN RAKENNUSHANKKEISIIN

Arkkitehti työskentelee julkisten hankkeiden (sairaalat, elokuvateatterit ym.) suunnittelutiimissämme projektiarkkitehtinä. Työ edellyttää Revit ja AutoCad-ohjelmistojen sujuvaa hallintaa. Arvostamme kiinnostusta kokonaisvaltaiseen rakennussuunnitteluun.

Hakemukset liitteineen sähköpostitse osoitteeseen: office@pa-la.fi
17.5.2015 mennessä.

PARTANEN & LAMUSUO OSAKEYHTIÖ

WWW.PA-LA.FI

Haemme monipuolisiin asunto- ja kaupunkisuunnitelutehtäviin:

ARKKITEHTI | KOKENUT ARK.YO

Työskentelemme Autodesk Revit- ja AutoCAD-ohjelmistoilla. Edellytämme suunnittelukokemusta, yhteistyökykyä ja suomen kielen taitoa.

Yhteydenotot ja hakemukset 13.5. mennessä:
elina.seppanen@mutanen.fi

ARKKITEHTITOIMISTO JUHA MUTANEN OY
Mannerheimintie 40 D 80, 00100 Helsinki

Vaasan kaupunki
Vasa stad

Vaasan kaupunki hakee

KAAVOITUSARKKITEHTIA
Yleiskaavoitukseen

KAAVOITUSARKKITEHTIA
Asemakaavoitukseen

MAISEMA-ARKKITEHTIA

Hakemukset 22.5. mennessä

Lisätietoja ja hakuohjeet avoinna olevista viroista
http://rekrytointi.vaasa.fi

Haemme joukkoomme
pääsuunnitelijatehtäviin pystyvää

ARKKITEHTIA TAI RAKENNUSARKKITEHTIA

liikerakennusten suunnittelutehtäviin.
Käytössämme on ArchiCAD.
Lisätietoja antaa arkkitehti Martti Hanhirova
050-3072569

Vapaamuotoiset hakemukset osoitteeseen:
martti@hanhirova.fi

A R K K I T E H D I T

OTAKAARI 13 02150 ESPOO

Haemme luovaa ja osaavaa
PROJEKTIARKKITEHTIA sekä
ARKKITEHTIA / ARKKITEHTIOPISKELIJAA

Meillä on mielenkiintoisia projekteja erityisesti koulu- ja päiväkotisuunnittelun parissa. Käytämme ArchiCADia ja tietomallintaminen on olennainen osa työskentelyä.

hakemukset ja tiedustelut:
tomi.perko@arkperko.fi
puh: 040 582 9381

arkkitehti toimisto perko

Sweco Architects Oy kuuluu Sweco-konserniin ja on osa pohjoismaiden suurinta arkkitehtisuunnitteluyritystä Sweco Architects Ab:tä.

PÄÄSUUNNITTELIJA / PROJEKTIARKKITEHTI

Haemme Helsinkiin ammattilaisia mielenkiintoisiin peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeisiin.

Tehtävät edellyttävät kokemusta tietomallinnushankkeista sekä ArchiCAD:in tai Revit:in hyvää hallintaa.

Arvostamme kehityshakuisuutta ja vastuullisuutta sekä hyviä vuorovaikutustaitoja. Kokemus sairaalasuunnittelusta ja / tai teollisuusrakennusten suunnittelusta katsotaan eduksi. Toimintamme ytimessä ovat vahva osaaminen, luovuus ja sitoutuneisuus.

Tarjoamme mahdollisuuden ammatilliseen kasvuun 20 hengen ammattitaitoisessa ryhmässä monipuolisten hankkeiden parissa. Projektimme painottuvat hyvinvointisektorin ja teollisuushankkeiden arkkitehtisuunnitteluun.

Hakemukset ansioluetteloineen osoitteeseen
heikki.laherma@sweco.fi

Lisätiedot:
Heikki S. Laherma p. 020 752 7373

SWECO

Invalidiliiton Esteettömyyskeskus ESKE hakee joukkoonsa esteettömyyteen hyvin perehtynyttä **arkkitehtia**. Lue lisää: www.esteeton.fi.

TILITOIMISTO A-PALVELU OY
Korkeavuorenkatu 43 D, 00130 HELSINKI
puh. (09) 6801 368
tilitoimisto@apalvelu.fi

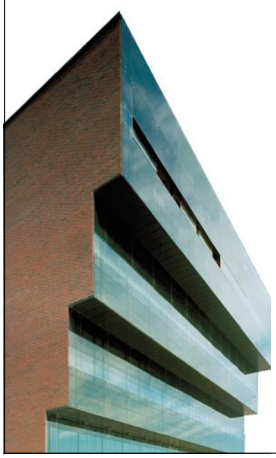

Autocadin ja Revitin hallitseva
ARKKITEHTI
RAKENNUSARKKITEHTI
ARKKITEHTIYLIOPPILAS
laadukkaisiin rakennusprojekteihin

Kirjalliset hakemukset palkkatoivomuksineen ensi tilassa:
ARKKITEHTITOIMISTO TUOMO SIITONEN OY
Veneentekijäntie 12, 00210 Helsinki
tai sähköpostitse info@tsi.fi

SUIHKUTILAKALUSTEET

HIETAKARI

LAADUKAS INFINIA -SARJA

- Tutkitusti markkinoiden laajin valikoima
- Voidaan yhdistää muihin Infinia 200 sarjan tuotteisiin
- Kalusteet voidaan sijoittaa suihkuseinän viereen, vedin ei tule linjassaan ulos
- Mitoitus 570–870x1900mm, 5 cm jaolla!
- Tukeva ja keskittävä sarana mekanismi
- Saatavana myös erikoismitoilla (H= max. 2300mm)

Hietakari Kylpyhuone Oy - Jäspilänkatu 18 - 02450 Kerava - hietakari.fi

Akustiikkakatot nyt entistä ympäristöystävällisempiä

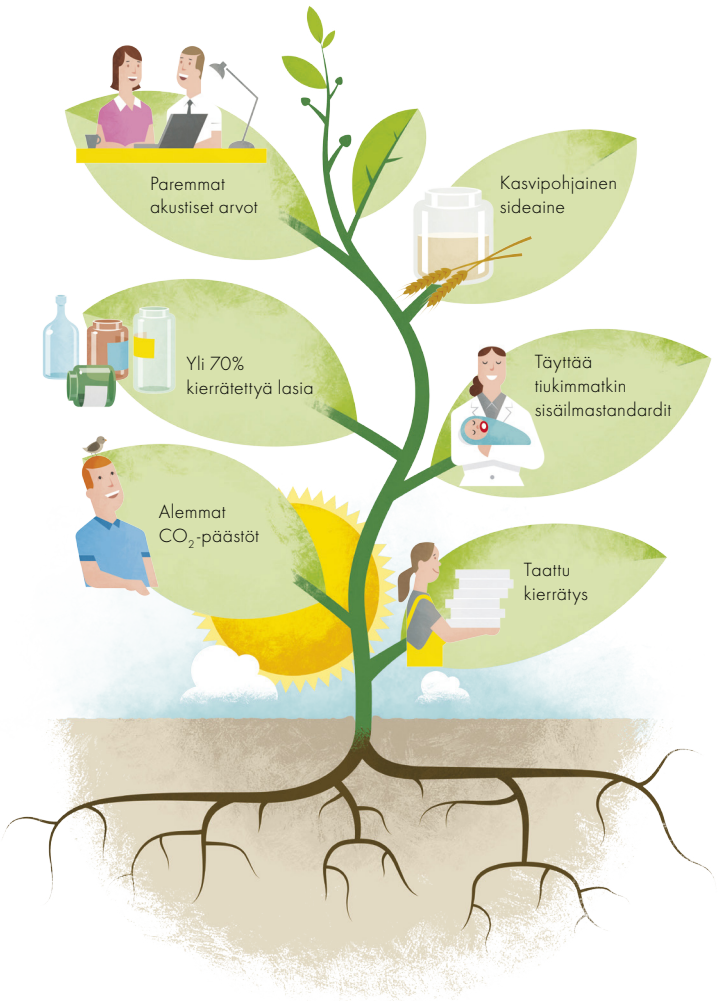

Voimme ylpeänä ilmoittaa, että vuosien sinnikkään työn jälkeen voimme esitellä kokonaisen valikoiman erinomaisia akustisia ratkaisuja, jotka ovat entistä ympäristöystävällisempiä. Kaikki kattolevymme on nyt valmistettu kolmannen sukupolven lasivillasta. Uuden teknologian ansiosta pystyimme yhdistämään akustiikkalevyjen valmistuksessa suuren kierrätyslasipitoisuuden uusiutuvaan, kasvipohjaiseen sideaineeseen, joka korvaa täysin perinteisen öljypohjaisen sideaineen.

Lue lisää osoitteesta **ecophon.fi/evoluutio**

Ecophon® SAINT-GOBAIN

A SOUND EFFECT ON PEOPLE